

NÉPÚJSÁG

2026. április 16.,
csütörtök

LXXVIII. évfolyam
81. (22241.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Bolyaisok az Újvilágban

Élménybeszámoló a tengerentúlról

Fotó: a Bolyai Farkas Elméleti Líceum Facebook-oldala

Izgalommal teli két hét után szerencsésen hazatért az Amerikai Egyesült Államokból a Bolyai Farkas Elméleti Líceum küldöttsége. A héten zajló Bolyai iskolák XXII. találkozójára készülve Hajdú Zoltán igazgató, illetve az iskola két diákja mesélt lapunknak a tengerentúli élményekről és tapasztalatokról.

Szeredai Vivien

A negyvenhét diákból és négy tanárból álló küldöttség kalandos, több mint 12 órás utazást követően érkezett meg az Indiana állambeli Evansville-be, ahol Hajdú Zoltán elmondása szerint rendkívüli fogadtatásban volt részük. Az első három napot a Reitz Memorial középiskolában töltötték, ahol a diákok és tanárok is részt vettek a tanórákon. Az intézmény 650 férőhelyes dísztermében a helyiek mellett a bolyais diákok is

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje

idejében
megújítani
előfizetését!

Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
olcsóbban,
mint ha megvásárolná!

**A8-as autópálya:
teendő van, pénz
még nincs**

A matek és a fizika nem talál, azaz a számok és a tényleges munkálatok nem esnek egybe – ennek ellenére késésben, de épül a Marosvásárhely–Németvásár közötti autópálya első szakasza.

2.

**Nyomoz a rendőrség
a szászrégeni
temetőrongálás
ügyében**

Márk Endre polgármester megkeresésünkre elmondta, hogy a rendőrségtől értesült arról, hogy egyelőre ismeretlen tettesek 14 síremléket döntöttek ki.

4.

AKTUÁLIS

Függőség a szőnyeg alá

Benedek István

Az országban egy ideje téma már, és most a megyeközpontban is terítékre került a szerencsejáték-termék betiltásáról szóló közvita. Újabb oktatni való példa arra, hogy miként kell színlelni egy probléma megoldását úgy, hogy még ártsunk is vele magunknak.

Kezdjük azzal, nem kérdés, hogy kell-e valamit kezdeni a szerencsejáték jelenségével, azon belül is elsősorban a játékkülfüggettséggel. Nem csak nálunk, a világ számtalan sarkában jelent komoly problémát a függőség és annak az anyagi vonzata, amikor a gyors nyereség reményében jobb sorsra érdemes emberek a maguk vagy akár a családjuk egzisztenciáját is romba döntik a játékkeretekben. A félkarú rablók garázdálkodása nem oly nagyon régen már a hazai politikusok ingerküszöbét is elérte, és tipikus pótcselekvéssel reagálnak rá: betiltással. Vagyis bezáratják a játékkeretet, jobb esetben kiköltöztetik őket a falu szélére, és ezzel letudják a problémát. Mint a strucc, amely homokba dugja a fejét abból a megfontolásból, hogy ha ő nem látja a veszélyt, akkor az meg is szűnik létezni. Fenéket. Az áldozatnak el sem kell ezen túl fáradsnia a játékeremig, letölti valamely virtuális játékkaszinót a telefonjára, és a gyors meggazdagodás ábrándja már ott is van a zsebében, legalább egyet több indoka lesz rá, hogy a mobilfüggőségét is emelje egy-két szinttel. Ha már nyomor, legyen halmozott. És hogy több szempontból is káros legyen a politikai pótcselekvés, a termék betiltásával legalább még azt a kis adóbevételt is kidobják a politikusok egy laza csuklómozdulattal az ablakon, amit az agyafúrt kaszinósok nem bírtak kikerülni a román adórendszer kiskapuin keresztül.

A jelek szerint nem sokakat zavar az illetékesek közül a függőség kezelése, érdemi szinten. Szép hazánkban ilyen természetű prevenció a civil ágazatban

(Folytatás a 3. oldalon)

Tisztább látás.

akár
-40%

**KEDVEZMÉNY
LENCSEKRE**

PROGRESSZÍV

BLUE

GREEN

HARD COATED

*a készlet erejéig érvényes

A tökéletes látás a jó döntéssel kezdődik.
LÁSD A KÜLÖNBSEGET.
Érezd a kényelmet.

www.optofarm.ro

napár
Isten éltesse!

ÁPRILIS
16
CSÜTÖRTÖK

Ma **CSONGOR**,
holnap **RUDOLF** napja
Az év **106.** napja, hátravan **259** nap

IDŐJÁRÁS

Zápor lehetséges
Hőmérséklet:
max.: **22 °C**
min.: **10 °C**

RUDOLF: a német Rudolf név átvétele, az eredeti írásmódja Hrodolf volt (hroth + wolf), jelentése pedig: dicsőség, hírnév + farkas. Női párja: Rudolfina.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR: 2026. április 15.

1 €	5,0914 lej
1 \$	4,3224 lej
100 Ft	1,3986 lej
1 g arany	666,3095 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

M E G Y E I H Í R E K

Javítják a Tisztás utcát

A megyeszékhelyi Tisztás utcában jelenleg útkarbantartás és -javítás zajlik. A munkálatok során új aszfaltréteg kerül az útra, felújítják a járdákat, és visszahelyezik a macskakövet – adta hírül közösségi oldalán a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal. A városvezetés arra inti a gépkocsivezetőket, hogy parkoláskor ne akadályozzák a munkálatokat.

Állásbörze

Április 23-án, jövő hét csütörtökén 11 és 17 óra között állásbörzét tartanak Marosvásárhelyen, a Nemzeti Színházban. A felkínált munkahelyekkel a szervezők igyekeznek minden célcsoportot megszólítani. A munkaerőt keresők a <http://144898482.hs-sites-eu1.com/> linken iratkozhatnak fel céggel a szemlére.

Műemléki világnap Marosvásárhelyen

A Maros Megyei Múzeum és a Marosvásárhelyi Kulturális Központ Egyesület évek óta megemlékezik a nemzetközi műemléki világnapról. Az április 18-án, szombaton hetedik alkalommal sorra kerülő esemény a 20. század első évtizedeinek legfontosabb helyi építőmesterét, a 150 éve született Csiszár Lajost (1876–1963) idézi meg, aki nemcsak a Bernády-kor nagy középítkezéseinek kivitelezője volt, hanem meghatározó szerepet játszott a lakóház-építészet alakulásában, a szecessziós stílus elterjedésében és az építőiparos társadalom megszervezésében is. Szombaton 11 órától magyar, 14 órától román nyelvű városnéző sétára várja az érdeklődőket Orbán János művészettörténész. A Csiszár Lajos (1876–1963) nyomdokain című séta az Avram Iancu szakiskola elől (Dózsa György u. 13.) indul. 16 órától Csiszár Lajos főműve címmel indul vezetett séta a szecessziós Városháza épületében Oniga Erika művészettörténésszel és Jeremiás István idegenvezetővel, magyar és román nyelven. Találkozás: a Városháza előtt (Győzelem tér 1.)

Divat és kultúra a reformkorban – Beszélő könyvek 6.

Hogyan válik a reformkorban az öltözet (is) a nemzeti elköteleződés manifesztumává? Melyek voltak a férfiak, nők, gyerekek főbb ruházati trendjei az 1840-es években (színek, fazonok, praktikák), miből tájékozódott a magyar polgárság a divatot illetően, illetve hol lehetett beszerezni a divatcikket? 19. századi divatlapokról, reformkori divatról és annak társadalomformáló szerepéről kérdezi Mészáros Zsoltot, a budapesti Petőfi Irodalmi Múzeum irodalom- és művészettörténészét Lázok Klára, a Beszélő Könyvek házigazdája április 24-én, pénteken 17 órától a marosvásárhelyi Teleki Téka emeleti dísztermében. A beszélgetés előtt és után a Teleki-Bolyai Könyvtár állományában található korabeli divatlapok is megtekinthetők az előtérben.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

A8-as autópálya: teendő van, pénz még nincs

A matek és a fizika nem talál, azaz a számok és a tényleges munkálatok nem esnek egybe – ennek ellenére késésben, de épül a Marosvásárhely–Németvásár közötti autópálya első szakasza. Lassan már a második távot készítik elő, bár még a munkálatfelügyeletre sincs pénz.

Gligor Róbert László

Az A8-as autópálya Marosvásárhely–Nyárádszereda közötti szakaszán a munkálatok meghaladták a 40%-os készütségi szintet – közölte múlt héten a Nurot török kivitelező cég képviselője, *Fikret Tanoglu*. Az építkezés több fronton zajlik: jelenleg helyenként már az átívelő gerendák beemelése is folyamatban van, ami azt jelzi, hogy a projekt látványos kivitelezési szakaszba lépett. Márciusban még mintegy 34%-os készütségről beszéltek, ez már 40%-ra emelkedett, azaz a költségvetés ekkora arányát mozgósították a kivitelezésben, de az építkezési munkálatok aránya ennél valamivel alacsonyabb.

Egy március végén készült felvétel szerint a szakaszon tervezett 44 vízfolyó többsége már megépült, hasonlóan a mezei utak átvezetői is, és épülnek az átívelő hidak szerkezetei a községi (bekötő) utak számára is. Áll már a két vadátkelő is, de a pihenőparkolónál még semmi sem történt. Az Alsó-Nyárádmentén a kisvasút átívelésének építkezése elkezdődött, a Nyárádnál viszont még csak az alapozás folyik, és a magasfeszültségű áramvezetékek tartóállványzatait sem helyezték át a nyomvonal közeléből – derül ki. Az ákosfalvi csomópontnál még csak előkészületek vannak, ugyanígy a Nyárádszeredához közeli le- és felszállónál is csak a kezdeti állványozási munkálatok zajlanak. Helyenként viszont elkezdődött már az úttest feltöltése.

Az autópálya első szakaszának hossza 24,4 kilométer (ebből 2,4 km az A3-as sztráddal való csatlakozás Lőrincfalva és Maroskeresztúr kö-

zött), a beruházás értéke pedig hea nélkül 2,46 milliárd lej. Ez a Nurot harmadik jelentős útépitési projektje Romániában. Egy azonban szinte biztos: a tavalyi év végére ígért kivitelezés ebben az évben sem fog előreláthatólag befejeződni, miután a határidősúszások miatt az országos helyreállítási programból (PNRR) már nem kap finanszírozást ez a beruházás.

Közben az országos közúti infrastruktúra-kezelő társaság (CNAIR) elindította a közbeszerzési eljárást az A8-as autópálya második, Nyárádszereda és Sóvárad közötti szakaszát illető munkálatfelügyeleti szolgáltatásra.

A szerződés becsült értéke mintegy 55,67 millió lej, és magában foglalja a tervezési és kivitelezési munkálatok teljes körű műszaki felügyeletét. A kiválasztott szolgáltató feladata lesz ellenőrizni, hogy a kivitelező betartja-e a szerződésben foglalt feltételeket, különös tekintettel a határidőkre, költség-

ekre, mennyiségekre és a munkálatok minőségére.

A felügyelet nemcsak az építési időszak alatt zajlik majd, hanem a jótállási időszakban is, biztosítva, hogy a beruházás megfelelően valósuljon meg, és a közpénzeket szabályosan használják fel. A CNAIR szerint a szerződés további, hasonló szolgáltatásokkal is bővíthet, amelyek értéke elérheti a 8,5 millió lejt.

A munkálatfelügyeleti szolgáltatási szerződés 154 hónapra szól, ebből 6 hónap a tervezési, 24 hónap a kivitelezési időszakra, valamint további 124 hónap a munkálatok jótállási (garanciális) időszakára. Az ajánlatokat május 11-ig várják.

A közbeszerzési eljárás egyik feltétele kimondja, hogy a szerződést csak akkor kötik meg a nyertes szolgáltatóval, ha sikerül rá az országos költségvetésből vagy vissza nem térítendő európai forrásokból pénzalapot szerezni vagy jóváhagyni. Az elektronikus közbeszerzési rendszerben (SEAP) szereplő hirdetés szerint a CNAIR az idei első fél évben szerezne meg a szerződés finanszírozásához szükséges pénzalapot.

A kivitelezés folyik az első szakaszon, de a másodikon még nincs pénz a munkálatfelügyeletre sem
Fotó: Gligor Róbert László

RENDEZVÉNYEK

Újabb filmet a Spectrum Színházban

Április 20-án, hétfőn este 7 órától a Mesterjátszma (2023) című pszichothrillert vetítik a marosvásárhelyi Spectrum Színházban. Stefan Zweig Sakknovellájának szabad adaptációját Tóth Barnabás rendezte. Szereplők: Varga-Járó Sára, Várad Gergely, Hajduk Károly, Mácsai Pál, Péterfy Bori, Szirtes Ági, Váry Károly, David Yengibarían, Orbán Levente, Dóra Béla. Jegyek a Spectrum Színház pénztárában kaphatók (nyitvatartás: hétköznapokon 9–13 óra között), online jegyfoglalás a Visit Maros honlapján.

Szimfonikus hangverseny

Április 16-án, csütörtökön 19 órától a Kultúrpalota Nagytermében szimfonikus hangversenyt tartanak. A Marosvásárhelyi Állami Filharmonia szimfonikus zenekarát Renato Balsadonna olaszországi karmester vezényli, szólót játszik Robert Bașcoveanu zongoraművész. A nagyjéremű Rachmaninov- és Debussy-műveket hallgathat.

Tatev Chakhian örmény költőné Marosvásárhelyen

Az örmény genocídium 111. évfordulóján erdélyi viszonylatban egyedi és különleges eseményre kerül sor, az érdeklődők személyesen találkozhatnak Tatev

Chakhian világhírű örmény költőnővel. A vele való beszélgetés témája a kortárs örmény költészet, az örmények mai helyzete Örményországban és a lengyel diaszpórában. Tatev Chakhian 1992-ben született Jerevánban. Tanulmányait szülővárosában végezte, később Lengyelországban tanult. Munkásságát több irodalmi díjjal ismerték el: 2018-ban a European Poet of Freedom díjjal, 2022-ben a Sahak Partev és az örmény Granish irodalmi díjjal. A költő beszélgetőtársa Forró-Bathó Eszter-Anna egyetemi hallgató. Az angol nyelvű beszélgetést dr. Kálmán Attila tolmácsolja. Az esemény április 16-án, csütörtökön 18 órakor a Studium Hub konferenciatermében lesz. Szervező a Marosvásárhelyi Örmény–Magyar Kulturális Egyesület.

Könyvbemutató és teakóstoló

Teakóstolóval egybekötött könyvbemutatót tart a Mentor Könyvek Kiadó április 17-én, pénteken 18 órától a marosvásárhelyi Studium Hub kávézójában (Bolyai tér 15. szám), ahol dr. Pokorny László Marosvásárhely és környékének gyógynövényei című kötetét dr. Nyárádi Imre-István, a Sapientia EMTE tanára méltatja. A szerző a helyi vadon élő és házilag termesztendő növények kutatója, kiváló ismerője és feltérképezője, a botanikai ismeretterjesztésen túl számos kuriózummal, valamint történelmi és történelmi érdekességgel várja az egészséges életmód követőit. A könyv a helyszínen kedvezményes áron kapható.

A Romániába érkezett magyar állami támogatások kivizsgálását kéri a kormányfő tiszteletbeli tanácsadója

A Romániába érkezett magyar állami támogatások kivizsgálását kéri Magyar Pétertől nyílt levélben Ilie Bolojan román kormányfő tiszteletbeli tanácsadója.

Vlad Gheorghe volt EP-képviselő, a DREPT nevű párt vezetője Facebook-oldalán jelentette be, hogy kérte a magyarországi országgyűlési választásokon győztes Tisza Párt elnökét: vizsgálja ki az erdélyi magyar közösség támogatására küldött magyar közpénzt.

„Komoly gyanú merül fel azzal kapcsolatban, hogy ezeknek a pénzeknek egy része nem jutott el az emberekhez, hanem az Orbán Viktort támogató politikai hálózatokat és a propagandát táplálta” – írta közösségi oldalán Vlad Gheorghe. Hozzátette: itt nem csak pénzről, hanem „közpénzből felépített politikai befolyásról beszélünk”, amely Románia területére is kiterjedt.

A tavaly Bukarest főpolgármesteri tisztségéért induló, majd a liberális párti jelölt javára visszalépő román politikus azt írta: javaslatát Magyar Péternek az Orbán-kormány által elköltött közpénzek kivizsgálására vonatkozó ígérete kapcsán született. Levelében rámutat, hogy ez történelmi lehetőséget kínál az állami apparátus megtisztítására és az ország visszatérésére az európai értékekhez. Kéri „a megválasztott magyar miniszterelnöktől”, hogy a megígért vizsgálat Románia területére is terjedjen ki. Kéri, hogy ellenőrizze, miként költötték el a Romániába küldött magyar közpénzt, azonosítsa a valódi kedvezményezetteket, kövesse nyomon „a régi

rezsím által létrehozott hálózatokat”, valamint működjön együtt a román és az európai hatóságokkal. „Ennek a rendszernek a megtisztítása nem csak Magyarország problémája, ez európai probléma” – írta Gheorghe.

Az előző ciklusban EP-képviselőként tevékenykedő Vlad Gheorghét februárban nevezték ki Ilie Bolojan román kormányfő tiszteletbeli tanácsadójává, a közigazgatás reformjéért és a Bukarest–Ilfov gazdasági övezettel való kapcsolat-tartásért felel.

A 40 éves politikus tavaly azzal került a figyelem középpontjába, hogy büntetőfeljelentést tett Marcel Ciolacu ellen, amelyben azzal vádolta a volt román miniszterelnököt, hogy hazudott a társadalomnak a romániai gazdasági helyzetről, és eltitkolta az igazságot a költségvetési hiányról. (MTI)

Felmérés: tovább csökkent az ellenzéki AUR népszerűsége

Tovább csökkent a kormányoldal által szélsőségesnek nevezett, magát szuverenista pártként meghatározó, ellenzéki Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) népszerűsége, de a pártra továbbra is többen szavaznának, mint a két legnagyobb kormánypártra együttvéve – derült ki egy szerdán ismertetett friss felmérésből.

Az Inscop közvélemény-kutató április 1–7. között telefonos módszerrel gyűjtött adatai szerint az AUR-ra most a megkérdezettek 37 százaléka szavazna, ami csaknem 4 százalékpontos visszaesés a januári méréshez képest.

A jelenlegi parlament legnagyobb frakciójával rendelkező Szociáldemokrata Párt (PSD) támogatottsága az év elején mért 18 százalékhöz képest 20 százalék fölé emelkedett. Szintén

két százalékpontos javulást mértek az Ilie Bolojan miniszterelnök által vezetett, jobbközép Nemzeti Liberális Pártnál (PNL), amelyre most a megkérdezettek 15,5 százaléka adná voksát.

A négypartis koalícióban szintén részt vevő, az EP centrista-liberális politikai közösségéhez tartozó Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) megítélése egy százalékpontot javult január óta: most a megkérdezettek 12,7 százaléka adná rá voksát, míg az RMDSZ-re a válaszadók 4,3 százaléka voksolna.

Az ötszázalékos parlament küszöb alatti támogatottságot mutatott ki az Inscop a jelenlegi parlament másik két ellenzéki, volt AUR-os politikusok által alapított pártjánál, a Fiala Emberek Pártjánál (POT – 3,6 százalék) és az SOS Romania pártjánál (2,8 százalék). A felmérés 1100 felnőtt választópolgár bevonásával, háromszázalékos hibahatárral készült. (MTI)

Az alkotmánybírósághoz fordult a Huawei

Beadványt nyújtott be a román alkotmánybírósághoz a Huawei – írja a profit.ro a vállalat közleménye alapján.

A kínai telekommunikációs vállalat azt kéri a testülettől, nyilvánítsa az alaptörvénnyel ellentétesnek a romániai 5G hálózatok kiépítésére vonatkozó 163/2021-es törvényt. A jogszabály előírja, hogy az 5G-re vonatkozó engedélyeket el lehet utasítani „abban az esetben, ha kockázatok, fenyegetések vagy sérülékenységek mutatkoznak a

nemzetbiztonság és az ország védelmének tekintetében”.

2024 februárjában a kifogásolt törvény alapján utasították el a Huawei 5G hálózat kiépítését célzó kérelmét. Az elutasító határozatot Marcel Ciolacu akkori miniszterelnök írta alá a legfelsőbb védelmi tanács (CSAT) döntése alapján. Az elutasításra reagálva a kínai vállalat

arra az álláspontra helyezkedett, hogy „a döntés nem alapul semmilyen objektív értékelésen, és nem konkrét megállapítások alapján hozták”.

A Huawei 2024 márciusában közigazgatási pert indított a román állam ellen. Tavaly a bíróság arra kötelezte a legfelsőbb védelmi tanácsot, bocsássa a felperes rendelkezése a titkos dokumentumokat, amelyek alapján elutasították a kérelmét. Utóbb a közigazgatási bíróság jóváhagyta, hogy a Huawei az alkotmánybírósághoz fordulhasson az ügyben. (MTI)

Amerikai külügyminiszter: egy tűzszünet lehetőségénél több az izraeli–libanoni béketárgyalás

Marco Rubio amerikai külügyminiszter „egy tűzszünet lehetőségénél többnek” nevezte kedden az Izrael és Libanon között Washingtonban kezdett hivatalos, nagykövetségi szintű béketárgyalást.

A miniszternek a tanácskozás előtt ismertetett állásfoglalása szerint cél, hogy véget vessenek az Irán által támogatott Hezbollah fegyveres szervezet befolyásának Libanonban, és hosszútávú, tartós békét kössenek.

Úgy vélte, hogy a síita iszlamista szervezet tevékenysége nem pusztán Izrael számára káros, de a libanoni embereknek is károkat okoz, valamint kifejtette, hogy a libanoni polgárok, a Hezbollahon keresztül, egy iráni agresszió áldozatai, amelyet meg kell állítani. Az amerikai külügyminiszter részvételével Washingtonban két órán át tárgyalt a konfliktusban álló két

szomszédos közel-keleti ország nagykövete, ami évtizedek óta az első közvetlen kapcsolatfelvétel Izrael és Libanon között.

A találkozót követően Yechiel Leiter, Izrael nagykövete méltatta libanoni kollégájának a hozzáállását és együttműködését, ami annak ellenére történt meg, hogy a Hezbollah követelte a libanoni diplomata távolmaradását.

Az izraeli–libanoni tárgyalás amerikai közvetítéssel azután jött létre, hogy Izrael hetek óta tartó katonai offenzívát folytat a Hezbollah létesítményei ellen Libanon területén.

Irán az elmúlt napokban többször követelte, hogy az Egyesült Államokkal kötött tűzszünet idejére Izrael a Hezbollah-célpontok elleni támadásokat is állítsa le, aminek Izrael nem tett eleget, mondván, hogy az nem része a múlt héten életbe lépett kétértelmű iráni–amerikai tűzszünetnek. (MTI)

Kreml: egyelőre nincs olyan terv, hogy Vlagyimir Putyin Kínában találkozzon Donald Trumpgal

Egyelőre nincs arra vonatkozó terv, hogy Vlagyimir Putyin orosz elnök a tervezett kínai látogatása során találkozzon amerikai hivatali partnerével, Donald Trumpgal is – közölte Dmitrij Peszkov, a Kreml szóvivője újságírókkal szerdán Moszkvában.

„Jelenleg nincsenek ilyen tervek” – válaszolt az orosz elnöki sajtótitkár a vonatkozó újságírói kérdésre.

Peszkov megerősítette, hogy előkészítés alatt áll Putyin kínai látogatása és találkozója Hszi Csin-ping kínai elnökpártfőtítkárral. A konkrét időpontról későbbre ígért bejelentést.

Hszi szerdán Pekingben fogadta Szergej Lavrov orosz kül-

ügyminisztert, aki kedden kínai hivatali partnerével, Vang Jivel tárgyalt.

Az orosz diplomácia vezetője a szerdai pekingi sajtótájékoztatón azt mondta, hogy Putyin az év első felében látogat el Kínába. Azt is bejelentette, hogy az orosz elnök várhatóan novemberben is elutazik a távol-keleti országba, hogy részt vegyen az Ázsiai-csendes-óceáni Gazdasági Együttműködési Fórum (APEC) idei csúcstalálkozóján.

Karoline Leavitt, a Fehér Ház szóvivője március 25-én közölte, hogy Trump május 14-én és 15-én tárgyal majd Pekingben. Látogatását eredetileg március 31. és április 2. közötti időpontra tervezték, de az iráni háború miatt elhalasztották. (MTI)

ORSZÁG – VILÁG

45 napon belül újraindulhat a Petrotel-Lukoil finomító

Bogdan Ivan energiaügyi miniszter keddi esti bejelentése szerint az amerikai kormány hivatalosan megerősítette, hogy a romániai Lukoil ideiglenesen mentesül a szankciók alól, így 45 napon belül újraindulhat a Petrotel-Lukoil finomító. A tárcavezető az Antena 3-nak nyilatkozva elmondta, hogy ez jelentős előrelépés Románia számára, mert a ploiești-i finomító ismét gázolajat, benzint és kerozint állíthat elő a hazai piacra. Közlése szerint a finomító a romániai termelés 21 százalékát biztosíthatja, és kulcsszerepet játszhat az üzemanyagpiac stabilizálásában. Ivan hozzátette, hogy így Románia kevésbé szorul majd importra: a belföldi fogyasztás teljes benzinigényét, a gázolaj-szükséglet több mint 60 százalékát, valamint a teljes kerozinigényt hazai finomítással tudja fedezni. Bogdan Ivan hangsúlyozta, hogy a finomítóba nem orosz kőolaj érkezik majd, hanem más államokból származó nyersolaj, és „egyetlen lej sem jut az Orosz Föderációhoz”. (Agerpres)

Kelemen Hunor szerint reális esély van a PSD és a PNL megbékélésére

Az RMDSZ elnöke, Kelemen Hunor szerint reális esély van a Szociáldemokrata Párt (PSD) és a Nemzeti Liberális Párt (PNL) kormánykoalícióban belüli kiegyezésére. A politikustól azt kérdezték az újságírók a parlamentben, hogy lehetségesnek tartja-e a megbékélést az Ilie Bolojan vezette PNL és a Sorin Grindeanu vezette PSD között a szociáldemokraták belső szavazásának időpontja, április 20-a előtt. „Határozottan. Az utolsó pillanatig minden lehetséges” – jelentette ki. Kelemen felidézte, hogy 2023-ban, amikor a PSD és a PNL Klaus Iohannis akkori államfő támogatásával kiszorította az RMDSZ-t a kormányból, ő maga is az utolsó pillanatig tárgyalásztalnál maradt, és megoldást keresett. Úgy vélte, most is van remény és esély kompromisszumra, mert a koalíciónak folytatnia kell a munkát. (Agerpres)

Az IMF 0,7 százalékra rontotta a román gazdaság idei növekedésére vonatkozó előrejelzését

A Nemzetközi Valutaalap (IMF) 0,7 százalékra rontotta a román gazdaság idei növekedésére vonatkozó előrejelzését a tavaly októberben várt 1,4 százalékról – derül ki a nemzetközi pénzügyi testület kedden közzétett jelentéséből. Eszerint az IMF 2027-re 2,5 százalékos GDP-növekedést valószínűsít Romániában. A Valutaalap a tavalyi 7,3 százalékos infláció után idén 7,8 százalékos pénzromlással számol, szemben az októberben előrejelzett 6,7 százalékkal. Jövőre az infláció 3,9 százalékra mérséklődhet – olvasható a világgazdasági kilátásokról szóló jelentésben. A folyó fizetési mérleg hiánya az IMF várakozásai szerint idén a GDP 6,8 százaléka csökken a tavalyi 8 százalékról, ami meghaladja az októberben becsült 6,6 százalékot. (Agerpres)

Függőség a szőnyeg alá

(Folytatás az 1. oldalról)

létezik, vannak a függőket segíteni hivatott kezdeményezések, és létezik az iparág által fenntartott, a felelős játékra figyelmeztető program is, de az állami egészségügyben nyoma sincs olyan kezelési programnak, mint amelyet például a leszokni akaró dohányosok vehetnek igénybe.

A szerencsejáték-függőség nálunk csak szabályozási kérdés, és ebből a szempontból is szinte félvállról kezelik. Hány családnak kell nyomorba dőlnie ahhoz, hogy ezt a jelenséget népegészségügyi kockázatként kezeljék, mint például a skandináv államokban? Ha tényleg fel akarja lépni az állam a jelenség ellen, az nem is volna túl nehéz, néhány okos szabállyal a valódi és a digitális világban is könnyű korlátokat állítani. Az egyik legszigorúbb szabályozás ezen a területen a földrész egyik leggazdagabb országában, Norvégiában van. Az egykori vikingeknél például kizárólag egy egyéni kártya birtokában lehet szerencsejátékot játszani, amire csak korlátozott összeg tölthető fel, akár kisnyugdíjas, akár milliomos a felnőttkorú felhasználó. A bankoknak tilos szerencsejátékhoz köthető utalásokat végezni, az internetszolgáltatóknak pedig blokkolnia kell az ilyen oldalakat. Meg kell hagyni, a nem uniós tag norvégoknál könnyebb ilyen szabályokat agresszíven alkalmazni, mint a szabadpiaci elvek tiszteletére kényesebb uniós országokban. De a lényeg abban van, hogy a problémák megoldása nem a szőnyeg alá söprésüket kellene jelentse.

Élménybeszámoló a tengerentúlról

(Folytatás az 1. oldalról)

bemutatták iskolájukat, továbbá ismertették Marosvásárhely és Erdély történelmét, illetve az itteni szokásokat és hagyományokat. A Bolyai Farkas Elméleti Líceum táncsoportjának néhány tagja is részt vett az utazáson, nyárádmonti táncokból álló bemutatójuk pedig akkora sikert aratott, hogy a zsűfólásig telt díszterem közönsége hosszú percekig felállva tapsolta őket.

Hajdú Zoltán kiemelte, hogy bár vannak különbségek az oktatásban, mégsem ez okozta a legnagyobb meglepetést.

– Azt tapasztaltam, hogy a fegyelem nálunk sokkal nagyobb, mint náluk. Egész más a kultúránk, de a fegyelem hiánya az ottani tanárokat nem is zavarja, megszokták, hiszen számukra ez a normális. Adminisztrációs szempontból az iskolának nagyon nagy autonómiája van már azzal kapcsolatban is, hogy mit tanítanak. Kreditrendszerük van, és van egy országosan elfogadott, kötelező tantárgyakból álló táblázat, de emellett a diákok megválaszthatják, hogy mit tanulnak, és kívül tanulják – nálunk ez nem így van. Ugyanakkor nagyon jó a csoportbontásuk. Annak ellenére, hogy a testvériskolát elméleti líceumhoz lehet hasonlítani, tanulni lehet például zongorázni, hegedülni vagy gitározni, és ha egy ilyen tantárgyra az iskolából akárcsak öt diák is jelentkezik, akkor azoknak megtartják az órát, külön fog szerepelni az órarendjükben. A tanárok és az iskola személyzetének alkalmazása teljes mértékben az igazgatótanács hatáskörébe tartozik, akárcsak Európa más országaiban, csak nálunk van ez a nagyon központosított rendszer, hogy a tanárok és a személyzet alkalmazása a tanfelügyelőségen keresztül történik – mondta.

A húsvétot a diákok a fogadó családokkal töltötték, így közvetlenül nyerhettek betekintést az ottani szokásokba. Hajdú Zoltán kiemelte, hogy az Egyesült Államokban a tojásvadászlat és a húsvéti nyusztól kapott ajándékok jellemzik a húsvétot, emellett pedig számos család – és diák is – ment templomba, az ünnepi ebéd pedig sehol nem maradt el.

Az ott-tartózkodás második hetét a csapat az Evansville-i Egyetemen kezdte, részt vettek az ottani órákon, illetve bepillanthattak az egyetemi kórház és laboratórium működésébe. Hajdú Zoltán hangsúlyozta, hogy az itt töltött két nap

gyakorlati szempontból fantasztikus élmény volt, hiszen a diákok ki is próbálhatták többek között azokat a gépeket, amikkel az orvostanhallgatók tanulnak. Ezt követően Indianapolisba utaztak, ahol Diego Morales, Indiana államtitkára, illetve Sidonia Nicolae Morales, Magyarország indianapolisi tiszteletbeli konzulja fogadta őket. A csapat megtekintette a város nevezetességeit, többek között az ikonikus Indianapolis Motor Speedwayt, majd a fővárosba, Washington D.C.-be repültek, hogy az egyik legfontosabb programpontra zárják le az utazást. Itt a Fehér Ház, a Lincoln-emlékmű és a Washington-emlékmű mellett hat olyan múzeumot látogattak meg, amelyek Amerika 250 éves történelmét és tevékenységét mutatják be. A Kongresszus épületét sikerült belülről is megnézni, ennek könyvtárában pedig magyar könyvtáros mutatta be többek között azokat a műveket, amik magyar nyelven íródtak, vagy Erdélyről szólnak. A fővárosi magyar nagykövetségen dr. Schmitt Pál Péter első beosztott beszélt a nagykövetség tevékenységéről, majd a diákok kérdéseket tettek fel az amerikai továbbtanulási lehetőségekről és a diplomáciai pályáról.

Összegzésképpen Hajdú Zoltán úgy fogalmazott, az utazás történelmi pillanat volt az iskola számára, hiszen soha nem szerveztek még ekkora tanulmányi utat más kontinensre.

– A diákjaink nagyon sok mindent láttak, tapasztaltak, nagyon sok kérdésük volt, és nagyon jól megállták a helyüket az iskolában és az egyetemen egyaránt. Sikeres projekt volt, diákoktól, tanároktól és szülőktől is maximálisan pozitív visszajelzések érkeztek – mondta.

Hajdú Zoltán ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a testvériskolai kapcsolat folytatódni fog.

– Júniusban ellátogat hozzánk a

Reitz Memorial középiskola igazgatója, illetve az Evansville-i Egyetem gazdasági karának dékánja. Az intézmények vezetőivel abban állapodtunk meg, hogy újabb szerződést fogunk aláírni, a jövőben pedig további utazásokat szervezünk, és reméljük, hogy ők is mihamarabb eljönnek hozzánk – mondta.

Az USA diákszemmel

Arról, hogy mit is jelent a diákok számára egy ekkora utazás, Kubánda Hanga Boróka, illetve Horváth-Szombathy Vilmos mesélt lapunknak. Mindenekelőtt hangsúlyozták: életre szóló élményekkel gazdagodtak. Horváth-Szombathy Vilmos a Toyota Indiana Experience Center látogatását emelte ki, ahol lenyűgözte őket az amerikai autógyártás technológiai fejlettsége.

– Rendkívül jól össze van hangolva az emberek és a gépek tevékenysége. A filmekben inkább azt látjuk, hogy a gépek elveszik az emberek munkáját, de én ott azt tapasztaltam, hogy ez a két fél olyan módon fejlesztette ki egymást, ami erdélyi fejéj korábban szinte elképzelhetetlen volt – mondta.

Kubánda Hanga Boróka számára a magyar nagykövetség jelentette az igazi mérföldkövet.

– Elképesztő élmény volt számomra az, hogy szemtől szembe beszélgethettünk a nagykövethelyzetessel, és első kézből kaphattunk tanácsot tőle. Szerintem a legtöbbünkben ott tudatosult, hogy mit is jelent az, hogy mi marosvásárhelyi, erdélyi küldöttekként mehettünk el Amerikába. Vissza nem tévő pillanatokat éltünk meg, amik teljesen megváltoztatják az életünket, orientálódásunkat és utunkat – mondta.

A diákok egyhangúlag úgy vélekedtek, hogy ha a jövőben adódik újabb, hasonló lehetőség, mindenképp élni fognak vele.

„Véget kell vetni a rombolásnak”

Nyomoz a rendőrség a szászrégeni temetőrongálás ügyében

Mint arról a Népújság korábban beszámolt, vasárnapra virradólag ismeretlen tettesek síremlékeket döntöttek ki a szászrégeni zsidó temetőben. A rendőrség sírnyalázás gyanújával indított vizsgálatot, azonban, mint kiderült, nem egyedi esetről van szó.

Szeredai Vivien

Márk Endre polgármester megkeresésünkre elmondta, hogy a rendőrségtől értesült arról, hogy egyelőre ismeretlen tettesek 14 síremléket döntöttek ki. Kiemelte, hogy egy szakaszon fa dőlt a temető betonkerítésére, ami összeomlott, így szabad bejárást engedett – itt juthattak be a tettesek is. A vétkesek szerencsére nem törték össze a síremlékeket, ezek egészben maradtak.

Márk Endre hangsúlyozta, hogy április 14-én, kedden dr. Dub Lászlóval, a marosvásárhelyi zsidó hitközség elnökével közösen vették szemügyre a helyszínt. Kiemelte, hogy mivel nem a polgármesteri hivatal adminisztrálja a temetőt, nehezebb beavatkozni, azonban dr. Dub Lászlóval egyeztetve úgy döntöttek, hogy megajátítják az összeomlott kerítést, illetve világítótesteket és térfelügyelő kamerákat szerelnek fel. Utóbbira azért is van szükség, mivel a polgármester elmondása szerint Szászrégenben nem először gyalazzák meg a zsidó temetőt. Márk Endre hangsúlyozta:

rendkívül aggasztó, hogy szinte két-három évente megismétlődnek a hasonló antiszemita megnyilvánulások, ezért határozott lépéseket kell tenni, hogy megfékezzük őket, és véget kell vetni a rombolásnak.

Április 15-én, szerdán Izrael romániai nagykövetsége is aggodalmát fejezte ki a temető megrongálása miatt. Az intézmény Facebook-oldalán közzétett közleményben kiemelték: a problémát tovább súlyosbítja, hogy az antiszemita megnyilvánulás éppen azelőtt történt, hogy Izraelben arra

készültek, hogy a holokauszt emléknapiján az áldozatokra emlékezzenek, és hogy megerősítsék az antiszemitizmus, a xenofóbia és a gyűlölet elleni közös elkötelezettséget.

„Határozottan elítéljük ezt a vandalizmust és azokat, akik felelősek az elkövetéséért. Az ilyen cselekmények ellentétesek az alapvető demokratikus értékekkel, és semmilyen formában nem tolerálhatók” – olvasható a közleményben. Hangsúlyozták: bíznak benne, hogy a román hatóságok haladéktalanul azonosítják a tetteseket, és felelősségre vonják őket, illetve intézkednek a megrongált síremlékek helyreállításáról és a hasonló incidensek megelőzéséről. Felhívják a figyelmet továbbá, hogy az antiszemitizmus riasztó mértékű globális terjedése komoly fenyegetést jelent a zsidó közösség számára. A közleményben kiemelik, hogy „az emlékek iránti tisztelet, valamint az antiszemitizmus és az intolerancia minden fajtája elleni küzdelem olyan erkölcsi és emberi kötelesség, amelyet mindannyiunknak vállalunk kell”.

Fotó: Izrael romániai nagykövetségének Facebook-oldala

CSÜTÖRTÖKI KIMENŐ

Sebestyén Mihály

Nem erre számítottál? Csalódtál? Jobb lett volna, ha másként alakulnak a viszonyok? Sose bánnd.

Nézd, én próbállak vigasztalni, mert a helyzet csöppet sem vigasztalan.

Mondhatnám, hogy a nap másnap ugyanúgy kelt fel, sőt melegebb az idő, tombolni készül a tavasz. És lesz forró nyár és gazdag ősz. Tudom, ezek csupán közhelyek, de ilyen közhelyekből épülnek föl a különleges helyzetek. A váratlan győzelmek és a váratlan vereségek.

Tudd meg, ami akkor és ott történt – ezt a történetet hitelével mondom – nem volt véletlen. Nem fordult félre az Isten egy percre, és ezalatt a gonoszok lettek úrrá a földön. (Legalábbis azon a kis darabon, amelyet szeretsz, elhagysz, visszatérsz, ismersz, ahová ki- és beutazhatsz, rokont, gyermeket fölkereshetsz,

ahonnan elszakítottak egykor, és ahová bármikor visszamehetsz ma már. Szabadon. Illúziókkal és azok nélkül. Illiberalizmus nélkül. Tusványos nélkül is. Csak úgy.)

Nem volt váratlan, mondom. Voltak előjelek, napi botrányok, szövegek és leleplezések, hibák, botlások, félrefogások, voltak kétségbeesett gesztusok, elbizakodottság és téves kapcsolások, minden, ami belefér egy hatalmi csoport fiziológiájába. Na és ha figyeltél, voltak közvélemény-kutatások, amelyek egyre közeledtek a megtörténhetőhöz, napról napra jelezték a nemzet hangulatát, kedélyhullámszámát.

Ideájlaid megkoptak. Lassan, de biztosan elvesztették csillogásukat, a forint sem csillogott már úgy, mint régen. Sőt inflálódott. Te úgy szálltál ki a Ferihegyi repülőtérre 50 percnél hamarabb repülés után, hogy hazai valutáért

rengeteg odaírt pénzt kaphatsz. Vásároltál? Ne bánnd. Ma már itthon is megkaphatod szinte minden. A szellemi termék (könyv) is, csak győzzed pénzzel.

Szidod a politikai szereplőket ideátról, mert szerinted máris behódoltak az új fiúknak? Emlékeztetek arra az axiómára, miszerint erdélyi magyar szervezeteknek, alakulatoknak a mindenkorai magyar kormánnyal kell jó kapcsolatokat ápolni. Ők jelentenek végső soron pénzt, paripát és garanciát arra, hogy te kinyithatod a szádat, és siránkozhatsz a veszteségek felett, örülhetsz, beszélhetsz, írhatasz, tervezhetsz, építhetsz, ünnepezhetsz szabadon. Bánkódni is lehet. Csak ne túl sokáig. Ja, és jogaid nem vesznek gyorsan porba-sárba.

Mert ott van a visszatalálás Európához. Ahová tartozunk, tartozol te is. A tömeg azt

üvöltötte: Ruszki, haza! Nem véletlenül. Ezer évvel korábban ugyanazt üvöltötte a honfoglalók második generációja, amikor Bizánc helyett Rómát választotta István király. Ez a történelem diktátuma. Az egyetlen diktátúra, amit elfogadhatsz. Európa jelenti a biztos jövőt. A visszatérés nem lesz zökkenőmentes. De megéri, hidd el. (S ha ez vigasztal, Európa-tanból a szomszédoknál sokkal jobb tanuló lehet Péter.)

Eltűnt néhány kellemetlen alak, akiket titokban te sem szívlelhetted, biztosan tudom. Nem lesz ott a pulpituson a nagy bajszú képviselőket büntető antidemokrata, és nem lesznek ott a háttér vigyorgói, a fensőbbes pimaszok, a hatalom megbízottjai. És légy biztos, hogy ami ma árad, holnapután megfárad.

*Jelentése: vigasztalások. Cicerónak is van egy azonos című írása, hogy klasszikusokra hivatkozzak.

Consolationes*

Harmónia

A NÉPÚJSÁG HETI
EGÉSZSÉG-ÉLETMÓD MELLÉKLETE

SZERKESZTETTE: SÓFALVI SZIDÓNIA

A világítótorny én vagyok Beszélgetés a kitartás határaitól és a belső hangról

A mai világban egyre nagyobb szerepet kap az önismeret, a hitelesség és a belső egyensúly keresése. Egyre többen fordulnak befelé, hogy megtalálják saját útjukat – akár a kreatív alkotáson, akár mások segítségével keresztül. Antal Hajnallal beszélgettem, aki nemcsak a divat világában van jelen, hanem mentorként és segítőként is támogat másokat ezen az úton.

Sófalvi Szidónia

– Az első kérdésem: hogyan írnád le magad három szóval? És miért pont ezekkel?

– Inkább azt mondanám, hogy nem is három szó, hanem három kifejezés. Az első és legfontosabb a hiteles teremtő erő. Ez jellemez leginkább, mert mindaz, amit csinálok, önazonos és hiteles. Minden tevékenységemmel teremtek valamit: alkotok, kapcsolódok emberekhez, vagy olyan érzéseket és tudást adok át, amikkel mások tudnak azonosulni. Ez számomra az esszencia.

A második a nőiség és női minőség minden aspektusa. Ide tartozik a megjelenés, az empátia, az igényesség és minden olyan finom rész, ami engem nőként formál. Ez egyrészt önmagam számára fontos, másrészt más nőknek is inspiráció lehet, amikor elveszítik a nőiességük egy részét.

A harmadik pedig az, hogy ember vagyok. Mert minden, amit csinálok – a kapcsolataim, a munkám, a jelenlétem – élő, valós és emberi.

– Sokat gondolkodsz magadon, vagy inkább sodródsz az érzéseiddel?

– Bárcsak sodródnék az érzéseimmel – de nem így működöm. Sokat gondolkodom magamon, és minél mélyebbre megyek az önismeretben, annál inkább próbálom megérteni, ki vagyok, és miért vagyok itt. Ez a folyamat egyre több kérdést hoz: magammal, a világgal és a kapcsolataimmal kapcsolatban is.

Gyakran eszembe jut, mennyivel könnyebb lenne csak sodródni, de én mindig is megfontolt, gondolkodó alkat voltam, és ez felnőttként is így maradt. Ez a szemlélet, a folyamatos kérdezés és nézőpontváltás együtt formálja azt, aki ma vagyok.

Egyensúly és kibillenés

– Mi az, ami a legkönnyebben kizökkent az egyensúlyból?

– Sokan azt gondolják rólam, hogy nagyon erős belső egyensúly van bennem, és alapvetően én is így érzem. Ugyanakkor lobbanékony természet vagyok, és ha nem vagyok jó lelkiállapotban, már egy apró hangnemműváltás vagy egy rossz-

szuleső reakció is könnyen kizökkent. Ezért számomra fontos belső munka, hogy ez az egyensúly ne csak belül létezzon, hanem kifelé is megmutatkozzon – mert minél stabilabb vagyok belül, annál stabilabban tudok jelen lenni a külvilágban is.

– És ha kizökkent valami, mivel lehet visszahozni téged?

– Az az érdekes, hogy ha külső hatás miatt lendülök ki az egyensúlyomból, akkor másnap már nem tud hatással lenni rám úgy, hogy ne tudjam visszahozni magam. Én magam tudom visszavezetni magam egy nyugalmi állapotba. Ez hosszú évek munkája: meditáció, egyedüllet, sok önreflexió. Ezek segítenek abban, hogy legyen egy nagyon mély belső csend bennem, és amikor kívül minden nagyon kaotikusnak tűnik, akkor is tudjam, hova kell visszacsatlakoznom önmagamban.

A motiváció belső tere

– Mi hajt téged valójában?

– A motiváció és a tudatos jelenlét. Ez az elmúlt évem egyik legfontosabb témája. Úgy élem az életem, és ezt is tanítom, hogy csak akkor tudunk tudatosan létezni, ha a jelenben vagyunk. És akkor tudunk motiváltak maradni, ha nem kívülről várjuk a motivációt, hanem belül találjuk meg. Ez az önmotiváció és a jelen megélése együtt adja azt, ami előre visz. És a motiváció nálam nagyon kéz a kézben jár a hálával is.

Hálanaplót vezetek, leírom a nap fontos pontjait, amiért hálás vagyok. Hiszem, hogy minden nap egy új lehetőség, egy újjászületés, hogy jobb emberek legyünk, többet adjunk magunkból, és hogy tudjunk szeretni.

A bizonyítás és az önkifejezés határán

– Fontos számodra a bizonyítás, önkifejezés?

– Ezt különválasztanám. Az önkifejezés az önazonosságból fakad – ez az, ahogy élek. Benne van minden: gondolat, érzés, látásmód. A bizonyítás viszont inkább egy belső hajtóerő. Fontos, hogy magamnak bizonyítsak, hogy képes vagyok valamire. És ha magamnak bebizonyítom, akkor azt az önkifejezésem által meg tudom mutatni a világnak is – de közben önazonos maradok.

– Mennyire függsz mások visszajelzéseitől?

– Volt egy időszak, amikor nagyon függtem. Fontos volt, ki mit mond rólam, hogyan látnak engem szakmailag és emberileg. De rájöttem, hogy sok döntésem miatt nem tudtam meghozni. Mert túl sokszor számított, mit gondolnak mások. Ma már próbálom kizárni ezt a zajt, és a belső hangomra hallgatom. Mert az soha nem hazudik.

Összetörni és újjáépülni

– Hogyan reagálsz, ha valami nem sikerül?

– Nagyon mélyen meg tud viselni. Sokszor össze is török. De amilyen gyorsan összetörök, olyan gyorsan újra is építem magam. Nálam a gyász és az újjászületés együtt jár. Ez egy folyamatos egyensúlyozás.

– Volt olyan, amikor elvesztetted a hited magadban?

– Volt, igen – olyan időszakokban, amikor nem tudtam, ki vagyok, mit akarok, mi az utam, és sokszor éreztem igazságtalannak az életet. Gyakran álltam a feladás határán, és most is egy ilyen időszakban vagyok, amikor szakmailag és személyesen is sok mindent megkérdőjelezek.

Mégis azt érzem, hogy ezek az emberi mélypontok szükségessé ahhoz, hogy valóságosak maradjunk. Hogy amikor a tükörbe nézek, ugyanazt az embert látom kívül, mint aki belül vagyok, és amit a világ felé mutatok, ne legyen hamis. Ha jól kezeljük őket, ezek a válságok végül mindig erősebbé tesznek.

– Mi volt a legnehezebb magadban, amivel meg kellett küzdened?

– Nemrég egy nagyon személyes felismerésem volt: egy közeli ember azt mondta, hogy a boldogtalanság nem ok a kilépésre, inkább ki kell tartani a nagy cél érdekében. Ez bennem szembeállította a boldogságot és a kitartást, és elgondolkodtatott, hogy vajon nem épp a boldogság-e az az alap, ami előre visz, alkotni, szeretni és kapcsolódni segít.

A társadalom gyakran azt üzeni, hogy menni kell tovább bármi áron, még akkor is, ha ez belső törést

okoz. Én viszont azt látom, hogy a mélypontokon mindig a boldogságba vetett hit és a szeretet tartott meg. Fontos részem, hogy úgy tudok szeretni, hogy közben engedem, hogy engem is szeressenek – ez az adok-kapok egyensúly határozza meg a kapcsolódásaimat és a bennem lévő teremtő erőt is.

Van egy személyes szimbólumom is erre: a világítótorny. Sokáig visszatérő álmom volt, majd egy önismereti gyakorlaton is ezt húztam ki. Akkor értettem meg, hogy ez rólam szól – arról, hogy fényt adok azoknak, akik elvesztek vagy bizonytalanok az útjukban.

Boldogság vagy kitartás?

– Szerinted a kitartás inkább döntés vagy személyiség?

– Elsősorban személyiség, de szerintem erősen összefügg azzal is, hogy gyerekkorban mennyire tanultuk meg a kitartást. Hogy mennyit kellett küzdenünk azért, hogy elérjünk valamit. Ha valaki gyerekként sokszor megtapasztalta a „nem adom fel” helyzeteket, az később is így működik. Ha ez nem alakult ki, akkor felnőttként tudatosan fejleszhető. Ilyenkor én is tudatosan figyelek arra, hogy ne adjam fel, hanem lépésről lépésre menjek tovább – ez így válik kitartássá.

– A kitartásnak van olyan pontja, ahol már te is azt mondanád, hogy elég?

– Persze, van ilyen pont, de az „elég” nagyon relatív. Nem mindig látjuk tisztán, hogy mikor érünk célhoz. Fel tudom hozni a bányászok példáját: lehet, hogy évekig ássák az utat az arany felé, és végül pont akkor adják fel, amikor már csak két csakányütésre vannak tőle.

Szerintem a kitartás különösen nehéz akkor, amikor nincs visszajelzés vagy elismerés. Ilyenkor nem mindegy, hogy külső megerősítésért haladunk-e, vagy azért, mert magunknak akarjuk bizonyítani, hogy mindent megtettünk. Én is voltam nehéz helyzetekben, de sosem álltam meg teljesen – inkább kisebb lépésekre bontottam az utat. Számomra ilyenkor nem az a kérdés, hogy megállunk-e, hanem hogy tudunk-e tudatosan ránézni arra, honnan indultunk, és merre tartunk.

A határok megtanulása

– Mennyire engedted magadhoz közel az embereket?

– Sokáig nem tudtam, mit jelent a határokat meghúzni. Mióta segítő területen dolgozom, ezt muszáj volt megtanulnom. Rengeteg nehéz helyzetben lévő nővel dolgozom, és fontos, hogy segítsek úgy, hogy közben se én ne sérüljek, se ők ne terhelődjenek túl.

Szerintem fontos, hogy ne zárjuk be magunkat egy „buborékba”, de

ne is öntsünk mindent rá a másikra. Csak annyit adjunk és fogadjunk be, ami valóban épít.

Volt olyan időszak, amikor sokkal többet adtam egy kapcsolatban, mint amit vissza tudtam kapni, és ez teljesen lemerített. Ez különösen veszélyes segítő szakmában, ezért nagyon fontos az egyensúly.

A műhelyeimen is ezt gyakorlom: mindenki hoz három gondolatot vagy érzést, és csak egy dolgot vihet magával – így tanulják meg, milyen az adás és az elengedés egyensúlya.

Az önefogadás folyamata

– Ki az, aki a legjobban látja, hogy milyen vagy valójában?

– Szeretném azt mondani, hogy én magam, de ez nem ilyen egyszerű. Van bennem egy elképzelés arról, ki szeretnék lenni, és mit szeretnék adni a világnak, de a külső zaj sokszor ezt elhomályosítja. Ilyenkor újra és újra felteszem magamnak a kérdést: ki vagyok én valójában? Amikor nincs szerep, elvárás, smink vagy megfelelés – csak én és a tükör –, akkor derül ki igazán, mennyire ismerem magam. Szerintem ez egy egész életen át tartó folyamat: megtanulni önmagunk legőszintébb ismerőjévé válni.

– Van olyan tulajdonságod, amit nehezen fogadtál el magadban?

– Igen. Sokan azt gondolják rólam, hogy teljesen elégedett vagyok magammal, de ez nem így van. Van bennem egy erős testképzavar, ami gyerekkorra vezethető vissza.

Az önefogadást tanulom, de ez egy hosszú folyamat része. Most inkább a felismerés szakaszában vagyok. Hiszem, hogy az önmagunkkal való munka egy életen át tart, és mindig van hova fejlődni az elfogadásban is.

– Mit jelent számodra erősnek lenni?

– Számomra az erő nem azt jelenti, hogy mindig stabil vagyok, hanem azt, hogy merek sebezhető lenni. Hogy akkor is vállalom magam, ha ez kockázattal jár, és akár el is ítélnének. Ez is én vagyok.

Átalakuló életszakasz

– Szerinted ki vagy te most ebben az életszakaszban?

– Egy olyan ember, aki egy erős átmeneti időszakban van. Sok minden átvértékelődik bennem: kapcsolatok, célok, és olyan kérdések is megjelennek, amik korábban nem voltak jelen. Ez egy nagyon intenzív önismereti és élethelyzetbeli változás időszaka számomra.

– Kérlek, egy mondatban fogalmazd meg magad.

– Kötetlen táncoló az élet két pólusa között feszülő szakadék fölött.

Fotók: Antal Hajnal privát archívuma

„Volt, amikor negyedóránként kellett szívnom”

Egy fiatal férj gyógyulása a függőségekből

Van bennük valami gyermeki tisztaság: a fiatal székelyföldi családapában, akinek tekintetében akkor is mosoly bujkál, amikor létalagútja legsötétebb szakaszait idézi fel, és a törekenynek tűnő, de annál erősebb feleségben, aki segített párjának meglátni a világosságot az alagút végén. Előd és Beáta a képernyő túloldaláról meséli el történetüket.

Nagy Székely Ildikó

– Milyen volt a gyerekkorod?

Előd: Függő családban nőttem fel. Apum rendszeresen ivott, és hatodikos-hetedikes koromtól engem is elkezdett itatni. Az otthoni műhelyében dolgozott, és kényszerített, hogy segítsék neki, olyankor egy-két üveg sör is „járt” nekem. A mennyiség aztán nőtt, és közben bejötték a tömény italok is. A verések kiskoromtól hozzátartoztak az életemhez, ha anyumnak nem tetszett valami a viselkedésemben, máris ütött. A legkeményebb helyzet, amit akkoriban megéltem, az volt, amikor egyszer apum részegen rátörte a fürdőszobaajtót anyumra. Mielőtt jól megverte volna, közénk álltam.

– Létezett örömforrás a gyerekkorodban, amihez menekülhetél?

Előd: Az italon kívül semmi. Az iskolát gyűlöltem, hiszen ott is bántalmazásban volt részem a társaim és a tanárok részéről, akik többször megaláztak. Elég sokszor váltottam sulit, a környék szinte mindenik tanintézetébe jártam. A tanórák

után lementem apumhoz a műhelybe, ittunk egy sört, aztán este a haverokkal folytattuk az italozást. A drogok kilencedikes koromban jöttek az életembe a baráti társaságom révén, ahol egy ideje már használtak tudatmódosító szereket. Egy-két évig sikerült megállnom, hogy ne próbáljam ki, de túl nagy volt bennem a kíváncsiság, tudni akartam, mi az, amitől a haverok mindig olyan jól érzik magukat. Akkoriban csak füves cigit szívtam, és bizonyos időszakokra le is tudtam tenni. Ott volt helyette az ital, az nekem elég volt. Mire nagykorú lettem, gond nélkül elfogyasztottam egy nap alatt egy láda sört, de ez inkább a hétvégi bulikban fordult elő. A tizenkettedik osztályt esti tagozaton végeztem el, az iskola időszakomból ez volt a legelfogadhatóbb periódus. Az osztálytársaim már mind felnőttek voltak, én voltam köztük a legfiatalabb. Tanítás alatt is lehetett inni, úgy is mentünk be az órára, hogy mindenki vitt magával egy sört.

– Hogy alakult az életed az iskola után?

Előd: Először kasszás lettem egy

áruházban, majd a helyi sörgyárba kerültem, ahol a lopott italok pótlása volt a feladat. Ez a „kecskére a káposztát” tipikus esete. A kollégáim már első nap felvilágosítottak arról, hogy hol nincsenek kamerák, hogyan lehet kicsempészni a sört, így ebben az időszakban ingyen ihattam. Aztán agyhártyagyulladás kaptam, kórházba kerültem, több hónapra kiestem a munkából. Nem sokkal azután, hogy visszamentem, leépítések kezdődtek, tőlem is megvált a cég. Ezután két-három évig a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségénél kaptam munka-lehetőséget a tavaszi időszakra, amikor a Szülőföldön magyarul pályázatra beküldött igényléseket kellett rögzíteni. Nagyon szerettem ezt a munkát, szünetet sem akartam soha tartani, csak versenyezni a kollégáimmal, hogy ki tud több kérvényt feltölteni a rendszerbe. Akkor még nem tudatosult bennem, hogy ez talán munkafüggőségnek minősül.

– Az ital, illetve a drog mennyire volt jelen az életedben ezekben az években?

Előd: Inkább csak az alkohol,

de az naponta. Otthon egészen szép készletem volt italokból, dicsekedtem is azzal, hogy némely kocsmában nincs akkora választék, mint nálam.

„Mindenképpen meg akartam menteni”

Beáta a szeretet értő csendjében hallgatja párját, csak a közös út körvonalaihoz teszi hozzá a maga részét. Először azonban erről is Előd mesél.

Előd: Egy buliban találkoztunk. Már első látásra megfogott a mosolya. Én akkor 22 éves voltam, Beáta 18.

Bea: Akkor lépett oda hozzám, amikor már kijöttünk a szórakozóhelyről, és elkérte a telefonszámomat. Rokonszenvesnek találtam, így megadtam.

Előd: Három éve alkottunk egy párt, amikor úgy láttam, hogy érdemes komolyabb szintre emelni a kapcsolatot. A lánykérést hosszú jegyesség követte, hét éve esküdtünk meg.

– A függőség mennyire árnyékolta be a kapcsolatokat?

Előd: Eleinte igyekeztem eltitkolni, hogy mennyit iszom. Időnként „gyönyörűeket” tudtunk emiatt veszekedni. Aktív függőként úgy éreztem, nem ért meg a párom, hiszen „nincs azzal semmi gond”, ha megiszom pár sört.

Bea: Nekem egy ideig nem tűnt fel, hogy baj van. Úgy gondoltam, hogy az alkoholfogyasztás a fiatalság velejárója, és a férfiak amúgy is többet isznak, mint a nők. Azzal biztattam magam, hogy ha majd családot alapítunk, véget ér a bulis időszak. Mire súlyosabb konfliktusok, dühkitörések is előfordultak, például tárgyakat tört össze Előd, már kialakult bennem a társfüggőség, így nem léptem ki a kapcsolatból. Mindenképpen meg akartam menteni, és úgy akartam viselkedni, hogy jól érezze magát.

Másféle sötétség?

– Mikor jött el az a pillanat, amikor éreztétek, hogy ez így nem mehet tovább?

Előd: A nagyobbik fiunk első születésnapján, 2020 augusztusában ittam utoljára. Azelőtt már próbáltam csökkenteni az alkoholemennyiséget, de ez mindig csak pár napig sikerült. Bea győzködött, hogy keressék fel egy szakembert, én pedig tiltakoztam, végül mégis beadtam a derekam. Az illető a magyarózdai Bonus Pastor Alapítvány hat hónapos terápiáját ajánlotta nekem, én azonban hallani sem akartam erről. Talán az ettől való félelem motivált abban, hogy egyből sikerüljön letenni az italt. Ebben az időszakban megszakítottam a kapcsolatot a haveri társaságommal. A szakembert bármikor felhívhattam, ez hatalmas segítség volt. Idővel annyira megszabadultam az alkohol utáni vágytól, hogy újra el tudtam menni kocsmázni a haverokkal, anélkül hogy egy pohár sört felhajtsak. Végre a magam ura akartam lenni, ezért képzéseken tanultam gyümölcsfametszést, -gondozást és zöldségtermesztést. Fóliaházakat

építettem, és saját vállalkozásba kezdtem, közben bulizni is rendszeresen jártam a haverokkal, és büszke voltam arra, hogy nem iszom. Csak közben újra előkerült a kábítószert. Sokkal jobban esett, mint amikor ittas állapotban fogyasztottam, így idővel a mindennapjaim részévé vált. Három-négy napos bulikon is részt vettem akkoriban, ahol szinte megállás nélkül táncoltunk módosult tudatállapotunkban. A páromnak azt mondtam, hogy a barátainknak kell segítenem bizonyos munkákban, azért vagyok távol.

Bea: Sehogy sem tudtam fel fogni, hogy ha mindenki másnak tud segíteni, akkor nekünk miért nem.

A fény ígérete

Előd: Idővel kezdtem érezni, hogy ki kell valahogy szabadulnom abból, amiben vagyok, de nem tudtam, hogyan. Egyetlen kapaszkodóm az ima volt, kértem Istent, hogy segítsen kijutni az alagútból. Sok időt nem is várt a válasszal az Úr: nemsokára a feleségem elmondta, hogy azt az üzenetet kapta imádkozás közben, hogy én keményen drogozok, és segítségre van szükségem. Megkönnyebbülve váltottam be neki, hogy valóban így van. Ezután hat hónapig nem nyúltam a szerhez, 2023-ban azonban jött a mélyrepülés. Akkor éreztem először, hogy a feszült hétköznapiokba egy spangli belefér, néhány nap múlva pedig már kristályt és kokaint kezdtem fogyasztani. Bea ekkor hozott egy kemény döntést: elküldött otthonról egy hétre, hogy gondoljam át, mit szeretnék. Úgy éreztem, itt a világ vége. Magammal vittem a spórolt pénzem, és egyenesen ahhoz az ismerősömhöz mentem, akitől a drogot szoktam vásárolni. Pár nap alatt feléltem a tartalékaimat. Akkoriban már negyedóránként kellett szívnom. Közben felvettem a kapcsolatot a terapeutámmal, és ő tudtomra adta, hogy az egyetlen túlélési esélyem, ha bevonulok legalább egy fél évre az ózdi központba. Ezután felhívtam a feleségemet, és elmondtam neki, mekkora a baj. Tétovázás nélkül mellém állt. Másfél hetet kellett várunk, amíg beköltözhettem a központba, addig rendszeresen adagoltam a páromnak a traumákat, hiszen előtte fogyasztottam a szert. A központban végül saját belátásomra hat hónap helyett kilencet maradtam, 2024 augusztusában jöttem ki, éppen a házassági évfordulónkon. Azóta tiszta vagyok.

– Hogyan élted meg a párod távollétét és hazatérését?

Bea: Az első két hónap még eltelte valahogy az itthoni teendőkkal, utána azonban eluralkodott rajtam egy pánikszerű állapot. Annyira nem voltam jól, hogy ideiglenesen a szüleimhez kellett költöznom a gyerekekkel. Ebben az időszakban én is részt vettem az ózdi központ hozzátartozóknak tartott terápiáján, így sikerült jobban rálátnom a dolgokra. Igaz, a munka és a gyereknevelés mellett csak kis lépésekben tudtam haladni a történet feldolgozásával, talán még mindig úton vagyok. Előd hazatérésekor még nem volt újraépülve bennem a bizalom, de ez mára megváltozott. Most már úgy érzem, mellette otthon vagyok.

*Az interjú a Média a Csaláért díj pályázatára készült.

Enikő receptjei

Rózsa Enikő

KAPROS MEDVEHAGYMA-FŐZELÉK

Egy nagy köteg (kb. fél kg) medvehagymát megmosok és összevágok. Sós vízben pár perc alatt puhára főzöm, majd leszűröm. Egy kis hagymát apróra vágok, olajon megdinsztelem, hozzáadok pár cikk zúzott fokhagymát, majd mehet bele a medvehagyma. Szórok rá egy kanál lisztet, elkeverem, felöntöm 1 liter növényi tejszínnel, és addig főzöm, amíg kellő állagúra besűrűsödik. Sóval, borssal ízesítem. Kaprot teszek bele bőven. Pár percnyi főzés után belekeverek hőkiegyenlítővel 1 dl tejfölt is. Kolbással, fasírttal, tojással tálalom.

MANGOLD-SÓSKA LEVES

Egy kg sóskát mangolddal vegyesen, 3 liter vízzel, két fej fokhagymával, ízlés szerint sóval főni teszek. Közben egy serpenyőben 6 felvert tojásból kevés olajon tojásrántottát készítek. Miután elkészült, kisebb darabokra vágom és a levesbe teszem, kb. 15 percnyi főzés után. Egy dl tejszínt hőkiegyenlítővel a leveshez adok. Hagyom egyet lobbanni. A tűzről levéve ecettel, tárkonyos ecettel vagy citromlével savanyítom.

KÁPOSZTAFASÍRT

Egy kisebb fej zsenge, friss káposztát apróra vágok, egy szál zöld hagymát szintén, egy közepes méretű murkot a reszelő kisebbik lyukú felén lereszelek. Ízlés szerint sózom, borsozom. Hét cikk zúzott fokhagymát, 6 tojást, 2 evőkanál zabpelyhet, 3 evőkanál zablisztet, 2 evőkanál krumplipelyhet hozzákeverek. Jól kidolgozom, ha a massa kívánja, akkor adok hozzá még kevés zablisztet. Nagyobb fasírtokat formázok, és mindkét oldalukat aranyárgára sütöm. Majonézt kavarak, és házi chilipaprika-lekvárral összekeverem. Ebbe mártogatom a finom káposztafasírtot.

FINOM, ROPOGÓS PISZTRÁNG

A pisztrángot megtisztítom, megmosom, papírral leitatom róla a vizet. Megsózom, borsozom kívül-belül, majd kicsit állni hagyom. Kukoricalisztbe jól beleforgatom, hogy mindenhol fedje. Serpenyőben olajat hevíték, közepes lángon mindkét oldalán átsütöm a halat. Én sütéskor 2 percig lefedem, majd utána fedő nélkül sütöm. Közben 1 kg krumplit meghámozok, felkockázom, sós vízben puhára főzöm. Leszűröm, összetöröm, teszek bele vaját, meleg tejet, sót, simára keverem, hogy jó krémes legyen. Egy dl tejfölt két cikk fokhagymát reszelek, kicsit megsózom, kevés fűszerpaprikával összekeverem. Ha sűrű, egy picit vízzel fellazítom. Tálalásnál a hal mellé teszem a krumplipürét, rá vagy mellé a fokhagymás tejfölt egy kis edénykékben. Citromdarabokkal tálalom. Jó étvágyat kívánok!

Mi lehet a domb mögött? Szabó Apor és a tavaszi túrák szabadsága

A tavasz beköszöntével nemcsak a természet ébred fel, hanem bennünk is megmozdul valami. A hosszú szürke hónapok után egyre többen vágnak ki a friss levegőre, a hegyek közé, ahol pár órára vagy akár egy egész napra magunk mögött hagyhatjuk a zajos hétköznapokat. A természet ilyenkor új arcát mutatja: élénkebb színek, frissebb illatok, csendesebb, mégis élettel teli tájak várják az embert. De mi az, ami igazán vonzóvá teszi a túrázást? Erről beszélgettem Szabó Aporral, egy egyetemista fiatallal, akinek a hegyek nemcsak hobbit, hanem egyfajta menedéket is jelentenek.

Sófalvi Szidónia

– Már gyerekkorom óta vonzott a természet – meséli. Eleinte csak kisebb kirándulások voltak, családi séták, könnyed hétvégi programok. Aztán az évek során valami megváltozott.

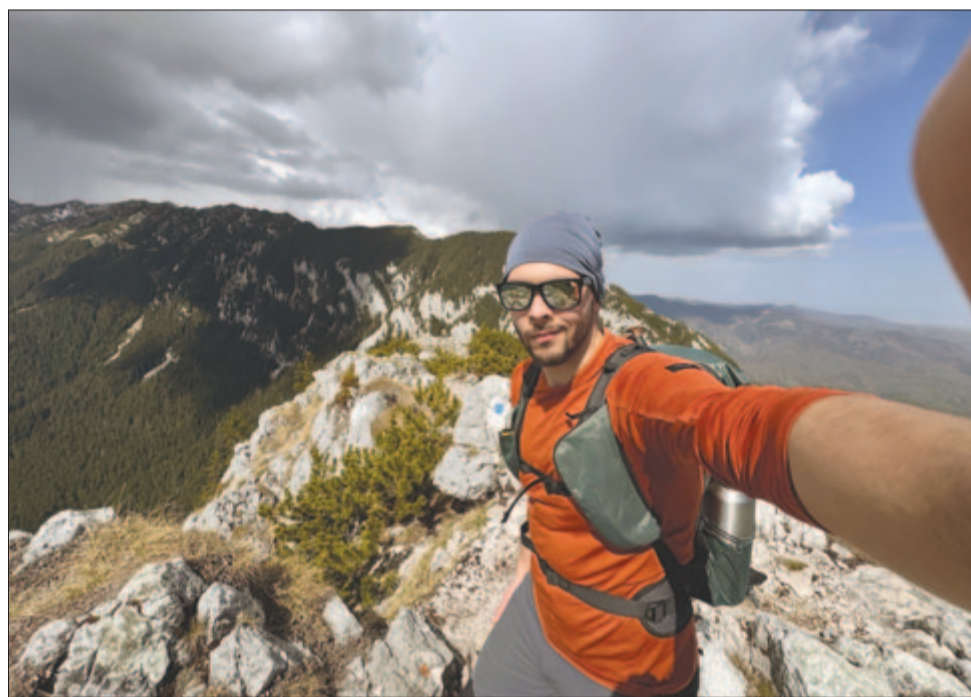
Néhány éve egy régi barátjával együtt kezdett el túrázni, és a túrázás idővel még jobban magával ragadta őket. A kíváncsiság vitte előre:

– Talán az volt az első nagy lépés, amikor elkezdtem azon gondolkodni, hogy mi lehet a domb mögött, vagy milyen lehet a kilátás arról a csúcscról.

Számára a túrázás több egyszerű kikapcsolódásnál: egyszerre jelent pihenést és kihívást. Úgy tekint rá, mint egyfajta mentális térre, ahol megszerezni tudja a gondolatait, és kiszakadhat a mindennapok rohanásából. A hegyek csendje, a természet közelsége és a jelen pillanatra való fókuszálás segít neki lelassulni és újra egyensúlyba kerülni – sokszor maga az út válik fontosabbá, mint a cél.

Ha kedvenc helyekről van szó, a Királykőgerinc áll az első helyen. Nem véletlenül: aki egyszer feljut oda, nehezen felejt el azt a különleges szabadságérzetet és panorámát. De Apor számára a Kelemen-havasok Pietroszcsúcsa vagy a Fogarasi-havasok Capra-nyerege is olyan hely, ahová mindig szívesen tér vissza. Ezekben a tájakban közös, hogy a látvány szinte minden alkalommal új élményt ad.

A tavaszi túrázás külön világot jelent. Ilyenkor a természet ébredése szinte kézzelfogható: virágba borulnak a hegyoldalak, friss zöldbe öltözik a táj, és a levegő is egészen más. A Retyezátnban például már kora ta-

Fotók: Szabó Apor privát archívuma

vasszal megjelennek a krókuszok, míg a Fogarásban a Szombatfalvi-völgy mutatja ilyenkor a legszebb arcát. Később, május környékén a Csukás- és a Kelemen-havasok rózsaszínbe borulnak a virágzó havas szépe miatt. Ez az időszak nemcsak látványban, hanem hangulatban is különleges. Az ébredő természet miatt teljesen más hangulata van mindennek – teszi hozzá.

Ugyanakkor a tavaszi túrázás nem mentes a kihívásoktól. A legnagyobb ezek közül a kiszámíthatatlan időjárás.

– Fent a hegyen nagyon gyorsan megváltozhat minden. Egy nap-sütéses reggelből simán lehet havazás vagy vihar – hívja fel a figyelmet.

Az egyik legfontosabb szabály a réteges öltözködés. A völgyben kellemes idő lehet, míg a gerincen téli körülmények fogadják a túrázót. Egy jó esőkabát, megfelelő bakancs és túrabot ilyenkor alapfelszerelésnek számít. Emellett az útvonal megtervezésekor figyelembe

kell venni, hogy árnyékos részekben még megmaradhat a hó, ami jelentősen lassíthatja a haladást – ezért mindig érdemes alternatív útvonallal is készülni.

Fontos az is, hogy ne csak az internetes előrejelzésekre hagyatkozzunk. Apor szerint ha ismeretlen helyre megyünk, érdemes megkérdezni a hegyimentőket, mert sokszor pon-

tosabb infót adnak, mint egy telefonos alkalmazás.

A felszerelés kiválasztásánál pedig a szaküzletek jelenthetnek nagy segítséget, hiszen itt tapasztalt túrázók adnak tanácsot.

A hegyek kiszámíthatatlanságát Apor egy emlékezetes élményen keresztül is megtagasztalta. Egy tavaszi túrán a Retyezátnban hirtelen vihar kaptá el őket, és kénytelenek voltak félúton sátrat verni.

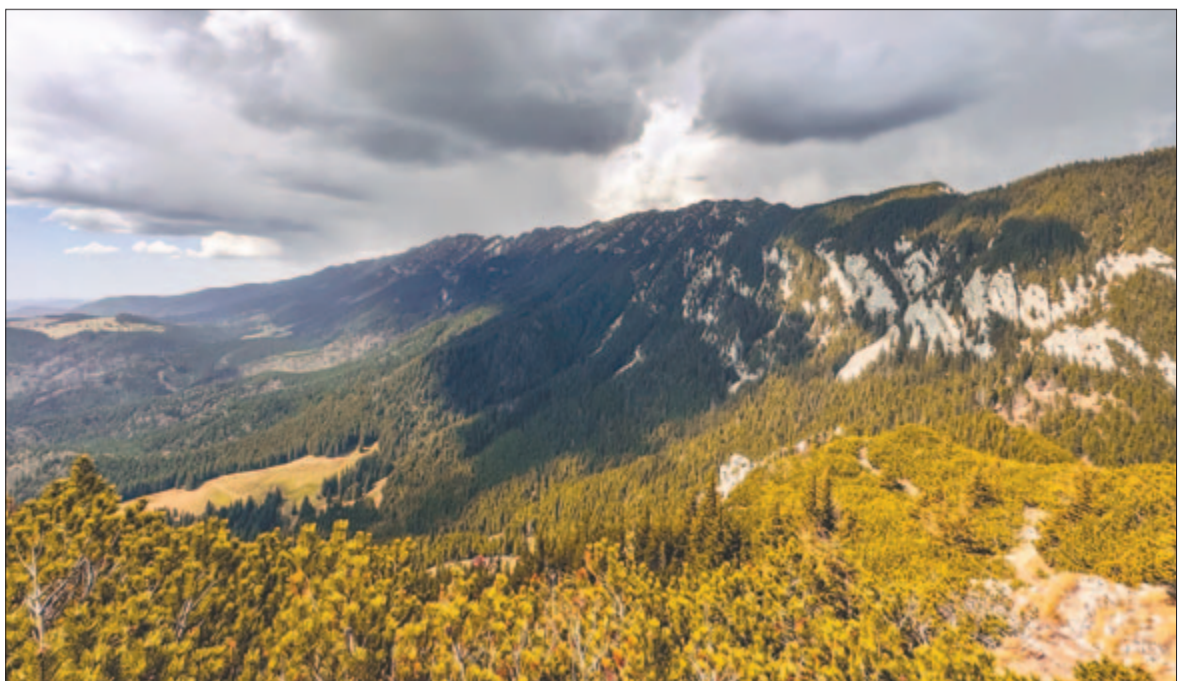
– Azt hittük, szétszakad a sátor. Végül csak reggel tudtunk valamennyit aludni, amikor elcsendesedett minden – meséli.

Mégis, ezek az élmények sem veszik el a kedvét – sőt: ezekből tanul az ember. Megtanuljuk tisztelni a hegyet.

Talán éppen ez a hozzáállás az, ami igazán fontos a túrázásban: nem legyőzni a természetet, hanem együtt haladni vele.

Azoknak, akik most vágnának bele, egy szerű tanácsa van: csak induljanak el. Nem szükséges rögtön nagy csúcsokat kítűzni célként, hiszen már a közelben is rengeteg felfedeznivaló akad. A fokozatosság, a megfelelő felszerelés és a tudatos tervezés azonban elengedhetetlen.

A tavaszi túrázás így nemcsak fizikai aktivitás, hanem élmény, feltöltődés és egyfajta belső utazás is. Egy lehetőség arra, hogy kiszakadjunk a rohanásból, és újra kapcsolatba lépjünk a természettel – és önmagunkkal. És talán tényleg minden egy egyszerű kérdéssel kezdődik: mi lehet a domb mögött?

Egy kém zenéje (6.)

Szilágyi Mihály

Az elképesztő népszerűséget kihasználó, Theremin professzor amerikai tartózkodási engedélyének meghosszabbítását kérte. Természetesen megadták neki. Hotel-szobájában 1928 júniusában már harminc zenésnek tartott magánórát tereminoktatásból, júliusra pedig húszezer jegyet adtak el egy szabadtéri koncertre. A hangosító berendezéseket is maga a feltaláló építette. A bemutató végén már harmincezer ember tapsolt a zenélő tudósnak.

Élt New Yorkban egy Clara Reisenberg nevű hegedűművész, aki egy baleset folytán nem tudott tovább hegedülni. Kipróbálta a teremint, és azon sikerült muzikálnia. Azon nyomban arra kérte a tudóst, hogy az addigi hatoktáv helyett neki kilencoktávos teremint építsen. Hiába magyarázott neki a feltaláló, hogy az elektroncsövek miatt ez lehetetlen, a hölgy addig hisztériázott, míg a tudós mégiscsak kiizzadta magából a kilencoktávos hangszert. A koncerten öt teremint képes volt olyan hangerővel megszólalni, amelyet még szimfonikus zenekar sosem produkált. Theremin – ismerve Clara anyagi nagyhatalmát – egy újabb találmányát vetette be önmaga védelmére. Saját tervezésű hangfelvétel készítőket épített, mely acéldróra rögzítette az előadást, és elküldte Moszkvába. A szovjet pszichológusok alaposan elemezték a műsort, és úgy látták, saját propagandájuk érdekében alkalmazniuk kellene a dühkitöréseiről ismert művésznőt. Mivel a Reisenberg családot anyagi juttatásokkal nem győzhették meg, csak elképzelés maradt a sérült Clara művészetének kihasználása saját céljaikra.

Míg Theremin úszott a dicsőség hullámain, és vastaps kísérte minden lépését, felesége, Kátya Konstantinova teljesen elhanyagolva élt az új világban. A nyelvet

nem ismerte, emiatt néhány ember társaságára szorult. Ráadásul Kátya néhányszor rajtakapta férjét, amint Clara elsorvadt kezével ölelgeti. Félreérthetetlen volt a helyzet. Aztán Theremin bezárkózott a laboratóriumába, és ki sem jött onnan reggelig. Kátya még mindig nem sejtette, hogy férje kémkedéssel is foglalkozik.

Clara Reisenberg egyszer megrendítő levelet küldött a professzornak: „Apa nem engedi, Leon. Tudja, mi nagyon vallásosak vagyunk, és csak a megjelöltek szűk köréből házasodhatunk. A vér vonalának nem szabad megszakadnia. (...) Jó volt Önnel. (...) Örökre áldani fogom a nevé, mert Ön visszaadta nekem a zenét. Köszönöm. Vigyázzon magára. Kérem, ne telefonáljon többé. Majd én hívom, ha újra lesz eröm a találkozásra.”

Clara helyét hamarosan Amerika leggazdagabb emberének a felesége vette át. Lucy zenerajongó bankár családja az ország csendes ura volt: pénze és hatalma végtelen. Kátya mégsem volt féltékeny rá, mert felismerte, hogy a nő csak szórakozik Thereminel. Aztán feltűnt egy másik Clara – Clara Rockmore. Ez a Clara már igazi veszedelem volt, mert a professzor bábként engedelmességet neki. Kátya teljesen elmagányosodott, és nem véletlen, hogy egy orosz vallási szekta keveredett. Aztán 1928 őszén felkereste Theremint egy titokzatos férfi, hosszan beszélgettek, és a professzor utasítást kapott, hogy – ha jól akar magának! – mihamarabb váljon el Kátyától. Theremin természetesen engedelmességet. Kátya postán kapta meg a válási végzést Moszkvából...

A professzor amolyan elektronikus félisten szerepét vitte színre az Újvilágban. Korának technikai lehetőségeit elképesztő módon kihasználva olyan technikai találmányokkal rukkolt elő, hogy azok láttán még ma is elcsodálkoznánk. Ott volt például a terpsiton, ami érzékelte a színpadon táncolók mozgását,

Clara Rockmore – tereminen és Thereminel egyaránt jól játszott

és zenévé alakította a tánclépéseket. Aztán egy zeneszerző, Henry Cowell arra kérte, hogy készítsen neki virtuális elektromos dob. Ez a műszer arra volt képes, hogy a térben egy kitapasztalt pontot kellett „megütni” ahhoz, hogy megszólaljon a dob. Ez a készülék nem kevesebb mint tizenkét dobhangot volt képes reprodukálni, aztán hamarosan következett a 2.0 verzió, ami már huszonnégy dobhanggal zsonglörködött. Csellista lévén, Theremin professzor húr nélküli elektronikus csellókat is „piacra dobott”, majd szórakozásból születésnap tortaforgató műszert gyártott, amelyet ha megközelített az ünnepelt, a torta forogni kezdett. A pusztán látványosságok mellett fotocellával és rádióhullámokkal működő betörésriasztókat is eladott.

Míg a nőtlenné tett professzor találmányain dolgozott, az a bizonyos Julius Gold-

berg – amerikai nevén Gorham – azzal töltötte az idejét, hogy a Theremin találmányából befolyt és a labor polcán kisimított pénzét rendszeresen dezsámlta, és az ingyen jövedelmet alkoholra és kéjnőkre költötte. Bizonyára Theremin élelétéről tanúskodik, hogy hagyta zülleni megfigyelőjét, hogy míg az élvezeteket hajhász, addig ő szabad életet élhessen. Így sikerült megismerkednie Lavinia Williams táncosnővel, akivel 1937 őszén az elmaradhatatlan Goldberg társaságában házasságot kötött. Aztán a frigy megkötése után sajátos csatornán ment Moszkvába az üzenet, hogy „személyes okok miatt képtelen vagyok elhagyni Amerikát, (...) de kész vagyok további feladatokat vállalni”.

A válasz ugyanoda érkezett Sziklától Kék Madárnak: „Azonnal térjen vissza Moszkvába!”

1.		IDEGEK SZÁLLÍTJÁK	MAKACS	A HAZA BÖLCSE VOLT (FERENC)	... KÖNIG (GOETHE VERSE)	FÉLIG KONGI!	FEKETE ISTVÁN GÖLYÁJA	CIN NŐI NÉV (AUG. 18.)	KORAI GYÜMÖLCS	BATU CÍME	TESTRÉSZ!	RÖVID ZSINÓROS KABÁT	INDÍTÉK TARTALMÁT KIVEVŐ	BECÉZETT SALÁTA	... VILÁGÁT (LÉBECOL)	LATIN ÉN
M																E
Felix Timmermans flamand író, költő, festő egyik szép gondolatát idézzük a rejtvény főszövegeiben.		ÜLŐHELYET TESZ A LÓRA						GYÓGYBOTANIK (BÉLA) KIKÖTŐ RÉSZE					OROSZ RENDEZŐ BUDAPESTI EGYETEM			
2. A		ERD. ÍRÓ (GÁBOR) ...VENIENIBUS OSSA				SPANYOL ÚR SZAPORÍTÓ SEJT				KIS CÉDULA TOLNA M. HELYSÉG		NÉM. VÁROS LAKÓJA FÉRFINEV (JÚL. 6.)				NÉVELŐ SZEKÉNYI TEHER
FILM-FELVEVŐ				SÁNC-SZÉLEK! BECÉZETT ÁGNES			AKKOR INDUL! OROSZ IGEN		LATIN CSONT ... EKBERG (SZÍNÉSZNŐ)			FÉL TÍZ A MÉLYBE		MARÓ VEGYI ANYAG A RÁDIUM VEGYJELE		
NEMI JELLEG			ELFEHÉREDIK AZ ARCA KIEMELKEDÉS NÉLKÜL					BOGLYA UNSZOL				HANGA RÉGÉSZ ÖRÖME				
OSZTRÁK RÉGIO				SZÍRIAI FENNSÍK TOJÁSOKON ŰL A TYÚK					DINAMIT-FELTALÁLÓ (ALFRED) MESSZE				NAGY KAZAH TÓ LIBIKÓKA			
JÖVENDŐ-MONDÓ			...KURO-SZAVA (RENDEZŐ) NÉVELŐ				ÚJ-ZÉLANDI ALAGÚT AZ ARGON VEGYJELE					BOSSZÚS SZÓCSKA JÓTEKONYKODIK		EGY IDEJE ALFA ÉS ÓMEGA		
BENT KONGI SZIBÉRIAI FOLYAM			BECÉZETT IDŐS BÁCSI ÁLLATI FEKHELY				NŐI NÉV (JAN. 11.) RÉGI TÖRÖK SÜLYEGYSÉG					MÁSİK NEVÉN TÖRÖK VÁROS				KILO (RÖV.) ZENE-SZERZŐ (BÉLA)
		ATTÓL KEZDVE OLASZ SZERELEM			SZLOVÁK ÁRVA (FOLYÓ) JÓ MODOR				ELŐTAG: MIRIGY HORDÓ-MÉRTÉK							KETTŐ, KETTŐS (LATIN) ARANY JÁNOS HÓSE
AZ EGYIK OLDAL			ÁSVÁNYI FÜSZER ROVÁTKA		IGEVÉGZŐ-DÉS ... PELIN (BOLG. ÍRÓ)		ÁLLÓVÍZ BIZONYTALANUL ÁLL		JUTTAT HALLGAT A SZAVÁRA			PÁRTI! MÓZES ÖT KÖNYVE		KOPASZ A MOLIBDÉN VEGYJELE		
LATIN SZERELEM			PSZICHÉS HORONY (NÉMET)				FÜGGŐZÁR LÉNYEGÉBEN MÓKÁS!					OLASZ SZERELEM DÜLEDÉK				
NÉV (LATIN)				D-AMER. FÜVES PUSZTA RÖGDARABKÁK!				VÉRADÓ PONT A KÖZEPÉN!					A MAROS TESTVÉRE BÁRÁNY-HANG			ARAB!
A STRONCIUM VEGYJELE		FR. FIZIKUS-CSALÁD EZERI				476-BAN ÉRT VÉGET AMPER (RÖV.)				VÖRÖS-MARTY RÖVID EPOSZA RÓMAI 50				HAJÍT FÉLRE!		
L.N.J.	Z										AZ ÚJ VILÁG					

Április 9-i rejtvényünk megfejtése: **A logika annak művészete, hogyan haladjunk magabiztosan a rossz irányba.**

Hosszabbítás pontrekorddal

Bálint Zsombor

Ha idegenben kétszeri hosszabbításra volt szüksége a marosvásárhelyi városi sportklub kosárlabdacsapatának a győzelemre a Corona ellen, hazai pályán egy is „elég” volt. A mérkőzés nem a hatékony védekezés iskolapéldájaként vonul majd be a sportág történetébe, az azonban biztos, hogy ezen a mérkőzésen született a legtöbb pont ebben a bajnoki idényben. No meg a játékvezetők oktatására sem ezt a meccset emelik majd ki pozitív példa szemléltetéseként.

A marosvásárhelyi együttes lendületesen kezdte a brassóiak elleni mérkőzést, amely a bajnokság alapszakaszában az utolsó volt hazai pályán. Az első negyedben még itt-ott jól működő védekező játéka utóbb azonban – enyhén szólva – veszített

a hatékonyságából. A két csapat rövidesen rájött arra, hogy könnyen be lehet törni egy-egy elleni játékkal az ellenfél palánkjára alá, így nem sokat vacakoltak a támadások építésével, gyorsan intézték el ezeket, így gyorsan gyűltek a pontok is. A marosvásárhelyi alakulatnak volt egy jó periódusa az első negyed végén, a második elején, amikor 17 pontos előnyt épített ki, ez azonban gyorsan elolvadt, szünet előtt kevéssel már csak kettő maradt belőle.

A kizárólag támadásra támaszkodó kosárlabda a harmadik negyedben teljesedett ki, amikor mindkét gárda harminc pont fölé jutott, a vége felé pedig a Corona először került hárompontos előnybe. A negyedik negyedben egyik fél sem tudta leszakítani a másikat, bár a játék egyre fizikálisabbá, már-már durvává vált, a játékvezetők pedig

nem álltak a feladatuk magaslatán. Az utolsó percben elúszni látszott a hazai siker: miután Scott két szabaddobást is kihagyott (előtte a bírók csak videózás után ítélték marosvásárhelyi bedobást), Brassó 18 másodperccel a vége előtt négy pontra növelte az előnyét. Rövid szabaddobáspárbajt követően, nyolc másodperccel a vége előtt, újabb videózás után Martinić három szabaddobást végezhetett el (értékesítette valamennyit), ám még mindig a vendégek voltak előnyben. Gyorsan jött a szabálytalanság, Nikolić sem hibázott a személyi vonal mögül, azonban két másodperccel a

vége előtt Diggs kiszorított helyzetből, palánkkal dobott triplával hosszabbításra mentette a meccset.

A ráadásperceknek Bodó szencziós zsákolása adta meg az alaphangját (aki némileg kényszerből játszott, hiszen Sánta és Borşa is ki-pontozódott addigra), s utóbb ugyan vezetett két ponttal a Corona, de Martinić triplája végleg megfordította a meccset.

Brassónak 11-gyel több kísérlete volt mezőnyből, ezt a CSM 44%-os triplamutatóval kompenzálta. A 18 eladott labda azonban soknak számít.

Ami pedig a felsőházba jutás

esélyeit illeti, a cikk megírásának idején még mindig túlságosan komplikált volt a számolgatás, de az esély minimális, még két idegenbeli győzelem esetén is. A marosvásárhelyi csapat ma a CSO Voluntari, szombaton az FC Argeş vendége lesz.

A tabella

1. Nagyvárad	23/5	51
2. Dinamo	19/8	46
3. Voluntari	18/8	44
4. Craiova	16/11	43
5. Rapid	16/11	43
6. Piteşti	16/10	42
7. Nagyszeben	15/12	42
8. Temesvár	14/12	40
9. R. Vâlcea	14/12	40
10. Steaua Sharks	13/13	39
11. Marosvásárhely	13/13	39
12. Brassó	12/15	39
13. Ploieşti	8/19	35
14. Zsilvásárhely	4/24	32
15. Galac	0/28	28

U-BT: vereség Belgrádban

A Kolozsvári U-BT 86:76-ra kikapott a szerb Crvena zvezda MeridianBet együttesétől az ABA Liga Top 8-as szakaszában, Belgrádban. A hazaiak a mérkőzés nagy részében vezettek, bár a kolozsvári csapat a 35. percben két pontra felzárkózott, de a hajrában a szerbek biztosították győzelmüket. Az U-BT legeredményesebb játékosa Mitchell Creek volt 22 ponttal és 5 lepattanóval, míg Iverson Molinar Jones 16 ponttal és 4 gólpasszal járult hozzá a teljesítményhez. A kolozsváriak a következő fordulóban a Buducnost Voli ellen lépnek pályára hazai környezetben. (F. A.)

Fotó: Nagy Tibor

Jegyzőkönyv

Kosárlabda Nemzeti Liga, 29. forduló: Marosvásárhelyi CSM – Brassói Corona 123:118 (30-20, 24-29, 30-32, 21-24, 18-13).

Marosvásárhely, Simon László Sportcsarnok, 1300 néző. Vezette: Amalia Marchiş (Kolozsvár), Matei Bănică (Bukarest), Vlad Dumirescu (Bukarest). Ellenőr: Viorel Constantinescu (Kolozsvár).

Marosvásárhely: Martinić 28 pont (4), Diggs 22 (3), Reljić 18, Scott 16 (1), Sánta 13, Borşa 11, Corpodean 7 (1), Popa 6 (2), Bodó 2. Kispadon: Major, Kiss.

Corona: Nikolić 26 pont (1), Johnson 26, Măciucă 24 (3), Tutu 15 (2), Lăpuşte 10 (2), Hankerson 10 (1), Shephard 5, Draguşhanckie 2, Antonescu, Petică. Kispadon: Jurcă, Biuta.

Eredményjelző

Kosárlabda Nemzeti Liga, 28. forduló: FC Argeş Piteşti – SCM U Craiova 85:102, CSM BBA Petrolul Ploieşti – Bukaresti Rapid 78:84, Zsilvásárhelyi CSM – Galaci CSM 96:63, Brassói Corona – Temesvári SCM 98:88, CS Vâlcea 1924 Râmnicu Vâlcea – Nagyszebeni CSU 86:98, Nagyvárad CSM CSU Raiffeisen – Bukaresti CSA Steaua Sharks 82:97, a CSO Voluntari – Marosvásárhelyi CSM mérkőzést csütörtökön játsszák, a Bukaresti Dinamo állt; 29. forduló: Nagyszebeni CSU – CSO Voluntari 85:64, Craiovai SCM U – Bukaresti Rapid 97:93, Zsilvásárhelyi CSM – CSM BBA Petrolul Ploieşti 68:83, Marosvásárhelyi CSM – Brassói Corona 123:118, Bukaresti Dinamo – Nagyvárad CSM CSU Raiffeisen 72:78, Temesvári SCM – FC Argeş Piteşti és Bukaresti CSA Steaua Sharks – CS Vâlcea 1924 Râmnicu Vâlcea lapzártá után; 30. forduló: Nagyvárad CSM CSU Raiffeisen – Galaci CSM 99:70.

A PSG idén is kiejtette a Liverpoolt, búcsúzott a Barcelona

A címvédő Paris Saint-Germain múlt heti 2-0-s hazai sikerét követően kedden is 2-0-ra nyert a Szoboszlai Dominikot és Kerkez Milost foglalkoztató Liverpool vendégként, így kettős győzelemmel jutott tovább a labdarúgó Bajnokok Ligája negyeddöntőjébe.

Az első félidő kiegyenlített küzdelmet hozott, a másodikban viszont a szigetországi együttes fölénybe került, záporoztak a lövések a francia csapat kapujára, azonban a Vörösök kihagyott lehetőségei megbosszulták magukat, mert az aranylabdás Ousmane Dembele találatá végleg eldöntötte a párharcot, ráadásul a francia futballista a hosszabbításban a kegyelemdőfést is megadta a Liverpoolnak, amely a kiesésével már biztosan trófea nélkül marad ebben az idényben.

Szoboszlai és Kerkez végigjátszotta az összecsapást.

A két együttes tavaly is összeakadt, a PSG akkor egy körrel korábban, a nyolcaddöntőben tizenegyesekkel búcsúztatta a Liverpoolt, majd utána meg sem állt a végső győzelemig.

A másik keddi összecsapáson a Barcelona hiába dolgozta le 24 perc alatt a hazai pályán összeszedett kétfős hátrányát az Atlético Madriddal szemben, a fővárosiak hamar szépítettek, így ismét nyeregbe kerültek.

A második félidőben a katalánok csak lessgőlig jutottak, ráadásul a hajrára Eric Garcia kiállítása miatt megfogyatkoztak, az Atlético pedig emberelőnyben megőrizte összesítésben a minimális előnyét, azaz a legjobb négy közé lépett.

Eredményjelző

Bajnokok Ligája, negyeddöntő, visszavágó:

* Liverpool (angol) – Paris Saint-Germain (francia) 0-2 (0-0)

Továbbjutott a Paris Saint-Germain kettős győzelemmel, 4-0-s összesítéssel.

* Atlético Madrid (spanyol) – FC Barcelona (spanyol) 1-2 (1-2)

Továbbjutott az Atlético Madrid 3-2-es összesítéssel.

A Puskás Akadémia legyőzésével átvette a vezetést a Ferencváros

A Ferencváros 2-1-re legyőzte a vendég Puskás Akadémiát a magyar labdarúgó NB I 26. fordulójából elhalasztott és kedden pótoltt mérkőzésén. A találkozót eredetileg március közepén rendezték volna, de a fővárosi csapat Európa-liganyolcaddöntője miatt kellett elhalasztani.

A mérkőzés elején ugyan a hazaiak fölényben futballoztak, de a vendégek taktikai szabálytalanságokkal tördelték a játékot, így Robbie Keane vezetőedző tanítványai nem tudtak lendületbe jönni. Sokáig nem jutott helyzetig a Ferencváros, aztán a játékrész derekán túl egy percen belül kétszer is: előbb egy szabadrúgás után Golla mentett a kapu torkában, majd egy szögletet követően Reamaekers fejese a keresztléc érintésével hagyta el a játékerteret. A szervezeten védekező felcsútiak viszont első lehetőségüket gólrá váltották, amikor Reamaekers elcsúsztatását kihasználva a válogatott Lukács kiugrott és gólt lőtt. A zöld-fehéreknek ennek ellenére nem sokáig kellett aggódniuk, mert a szünetig hátralévő bő tíz percben nemcsak egyenlítették, hanem fordítottak is Joseph és mezőnyjátékosok közül a legjobb teljesítményt nyújtó Kanichowsky találatával.

Térfélcserét követően az FTC meddő mezőnyfölényt harcolt ki, de komoly esélye nem volt, hogy növelje az előnyét.

Franko Kovacevic, a Ferencváros (b) és Szolnoki Roland, a Puskás Akadémia játékosa
Fotó: MTI/Hegedűs Róbert

Az utolsó húsz percre valamelyest felbátorodott a Puskás Akadémia, így az addig szinte teljesen „munkanélküli” Dibusznak kétszer is védenie kellett, Golla közeli fejesénél ráadásul nem is kicsit. A hajrában a cserék mellett ismét megszapordtak a szabálytalanságok, így nem volt folyamatos a játék, ami ekkor már az előnyben lévő Ferencvárosnak kedvezett. A sorozatban nyolcadik bajnoki címére hajtó csapat végül nagyobb izgalom nélkül megőrizte vezetését a lefújásig.

Az immár hét kör óta veretlen címvédő a sikerével pontszámában utolérte a Győrt, amelytől több győzelmének köszönhetően a vezetést is átvette a tabellán.

A tabella

1. Ferencváros	29	18	5	6	57-30	59
2. Győri ETO	29	17	8	4	58-29	59
3. Debrecen	29	12	10	7	41-34	46
4. ZTE	29	12	9	8	43-35	45
5. Paks	29	12	8	9	54-41	44
6. Kisvárd	29	11	7	11	33-42	40
7. Puskás AFC	29	11	6	12	36-39	39
8. Újpest	29	10	7	12	40-46	37
9. Nyíregyháza	29	9	8	12	40-46	35
10. MTK	29	8	8	13	50-58	32
11. Diósgyőr	29	5	10	14	36-52	25
12. Kazincbarcika	29	5	2	22	27-63	17

Jegyzőkönyv

NB I, 26. fordulóból elhalasztott mérkőzés: Ferencvárosi TC – Puskás Akadémia FC 2-1 (2-1).

Budapest, Groupama Aréna, 7155 néző, vezette: Rús. Ferencvárosi TC: Dibusz – Gomez, Raemaekers, Szalai G. – Osváth (79. Nagy B.), Corbu, Kanichowsky, O'Dowda (79. Makreckis) – Joseph (73. Kovacevic), Gruber (85. Lisztes), Zachariassen (73. Rommens).

Puskás Akadémia FC: Szappanos – Maceiras, Harutjunjan, Golla (85. Orján), Markgráf – Duarte (85. Magyar) – Lukács, Okeke (81. Mondovics), Szolnoki, Nagy Zs. – Németh A. (73. Fameyeh).

Gólszerzők: Joseph (39.), Kanichowsky (45.), illetve Lukács (34.).

Sárga lap: Gomez (76.), illetve Duarte (12.), Maceiras (48.), Szolnoki (74.).

Jó lenne ennyire „hanyatlani”

Helyzetjelentés az Európai Unió fővárosából

Nagy-Bodó Szilárd

Az utóbbi időben egyre gyakrabban halljuk azt a narratívát, hogy hanyatlak a Nyugat, sőt többen azt is megfogalmazták már, hogy Nyugat-Európa immáron sokkal rosszabb hely, messze rosszabb állapotok uralkodnak ott, mint Kelet-Közép-Európában. Ezen mondatnak egyrészt lehet egy politikai üzenete is, hogy igazolja, hogy milyen jól megy nekünk, másrészt pedig sokan átvehették ezt a gondolatot, olyanok is, akik talán soha nem jártak Európa (az Európai Unió) nyugati országai-ban. Holott fontos tisztában lenni vele: ez egy politikai propaganda mondat, amelynek semmi köze nincs a valósághoz, mert szeretnék mi annyira „hanyatlani”, mint a Nyugat,

ahova nem mellesleg nagyon sokan kivándorolnak egy jobb élet reményében.

Habár sokan szidják a Nyugatot, mégis, ha megnézzük, hogy hova megy dolgozni vagy akár tanulni a többség, akkor egyértelműen a nyugat-európai országokat említik. A másik, mostanra sok ember számára szitokszó a „brüsszelezés”, ami az Európai Unióval szembeni nemtetszést, ellenséges nézetet jelöli. Bár valóban korántsem tökéletes az EU, vannak bőven olyan területek, amelyek fejlesztést igényelnek. Mintha elfelejtenénk azt, hogy 2007 előtt milyen sokan mennyire várták a csatlakozást, amelynek köszönhetően Románia bekerült az európai családba, forráshoz jutott, majd sokévi halasztás után bekerült az ország az „elit klubba”, a schengeni

térségbe, amelynek köszönhetően megszűntek a határok. Mostanra útlevel nélkül utazhatunk Európában, így többek között Magyarországra is. De azt is meg kell említeni, hogy a gazdaság is rengeteget fejlődött az EU-nak köszönhetően, az átlagfizetés tekintetében Románia az EU tigrise, ahol a csatlakozás után rekordmértékben nőtt a kereset. Persze mindig van hova fejlődni, mindig lehetne még jobb. Csak közben azt se felejtjük el, hogy lehetne rosszabb is, vegyük csak példának a szomszédos Moldovai Köztársaságot. Lehet, hogy olcsóbb az üzemanyag egy országgal keletebbre, de a fizetések is teljesen más szinten vannak. Az átlagbér a Moldovai Köztársaságban 550–600 euró környékén van, miközben Romániában meghaladja az 1000 eurót.

Az anyagiaknál pedig fontosabb a szabadság, az a szabadság, amit sokan lesajnálhatnak vagy megkérdőjeleznek. Európában, az Európai Unióban van szabad véleménynyilvánítás, a legtöbb helyen – így Romániában is – jelen van a sajtószabadság, a demokrácia, ami kapcsán talán sokan bele sem gondolnak, hogy mennyire törekeny és mennyire negatív lenne, ha egy oroszországi modell érvényesülne itt is. Az Európai Unió nemcsak az anyagi jólétet, az anyagi szempontból jobb életet, hanem egy szabad, emberséges, demokratikus rendszert is kínál, amit semmiképpen nem lenne szabad figyelmen kívül hagyni.

Brüsszel pedig, mint sokak számára az Európai Unió megtestesítője, az EU fővárosa, egy igazi multikulturális város, ahol

jó lenni. Lehet hallani magyar, román, olasz, német, francia szót és még nagyon sok más, olyan embereket, akik le tudnak ülni egy asztalhoz, ahol nem az ellenségeskedés, a másik kinézése, lenézése van jelen, hanem az összetartozás, a nagybetűs európai közösség. Ettől pedig az ember jól érzi magát, amikor a város utcáin sétál, senkit nem néznek ki, senkit nem tartanak csodabogárnak, és ez pont ettől szép. A városban pedig ott van az élet: amikor hajnalban kiléptem a szállodából, hogy a reptől felé vegyem az irányt, az utcákon még mindig voltak emberek, akik a szombat esti buliból még nem értek haza, akik még beszélgettek vagy beültek egy gyorsétterembe. Hajnalban olyan élet volt az utcákon, ami meggyőződésem, hogy nagyon sok fiatal számára kívánatos. A nap minden szakaszában különböző nemzetiségű emberek beszélgettek, verődtek össze csapatokba, és ez teljesen természetes volt. Kelet-európai szemmel ez valami szokatlan, talán egyesek számára furcsa, de mégis merem állítani, hogy ez lenne a kívánatos, a normális.

És hogy mit lehet csinálni Brüsszelben, ha valaki úgy dönt, hogy oda látogat? Számos látványosság van, amit érdemes felkeresni, kezdve a Grand Place-től, az Atomiumon át az Európai Parlament, az Európai Bizottság vagy éppen az Európai Tanács épületéig. De van Hupikék törpikékről múzeum, ott van a katedrális, a parkok, a városkapu, a királyi palota, Bartók Béla szobra, a Rogier, a Parlamentárium, a sétálóutcák, a Delirium, a különféle művészeti múzeumok, van csokoládé- és szalmakrumpli-múzeum is. Illetve ott van a Mini Európa Park, amely az Európai Unió országainak egyes látványosságait mutatja be, egyúttal pedig ötletet is ad, hogy legközelebb melyik EU-s országba érdemes ellátogatni, és ott többek között mit érdemes megnézni.

Brüsszel tehát nem egy fekete folt, nem valami negatív, hanem egy igazi sokszínű európai város, ahova érdemes ellátogatni, ahol van mit megnézni, és ahol ott van a levegőben az európai életérzés és a szabadság!

Fotó: Vajda György

XVI. TEPSI Kupa Nyáradszeredában

Múlt héten tizenhatodszor zajlott le a református lelkészek számára kiírt TEPSI (Testileg Eltunult Papok Sport Imitációja) torna, Nyáradszereda pedig immár tizennegyedik alkalommal volt ennek házigazdája.

Gligor Róbert László

A TEPSI Kupáért hagyományosan teremfocit játszanak. Idén három magyar református egyházkerület 17 egyházmegyéjéből érkeztek pályára lépő lelkészek Erdélyből és Magyarországról. Minden csapat két-három egyházmegye képviselőiből állt össze, egyetlen egyházmegye sem lépett porondra „saját” csapattal. Így a nyitómérkőzést (TEPSI-válogatott a nyáradszeredai presbiterek válogatottja ellen) megelőzően a következő csapatok vonultak be a Récsei

István Sportcsarnokba: az Erdélyi Református Egyházkerületből a Marosi–Mezőségi (a Marosi és Maros-Mezőségi egyházmegyék közös csapata, tavalyi bajnok), KGB United (Küküllői–Görgényi–Brassói egyházmegyék), a DésVár (Dési és Kolozsvári egyházmegyék), Székelyudvarhelyi–Hunyadi–Enyedi, a Királyhágómelléki Református Egyházkerületből a Zi-BiSom (Zilah, Bihari, Szilágysomlyói egyházmegyék) és Arad–Szatmár, míg az anyaországból, a Tiszántúli Református Egyházkerületből a Nyírség–Szatmár csapat. Újdonságként jegyezhető Arad benevezése, míg a már többszörös bajnok nyírségi csapatok szintén nélkülözni volna a torna, így ők idén sem hiányozhattak.

Az első napon a játék bajnokság-szerűen zajlott (minden csapat mindenkivel összemérte képességét), a körmérkőzések után a KGB United,

a DésVár, a Nyírség–Szatmár és a Marosi–Mezőségi csapatok mint az első négy legeredményesebb jutottak tovább a második napi elődöntőkbe, ahol az első napon mindenkit „lesöpört” nyírségi csapat „megropannak”, így a KGB United – Marosi–Mezőségi 0-0-lal (hosszabbítás után 3-0-lal), a DésVár – Nyírség–Szatmár 9-0-s eredménnyel végződött, míg a 3. helyért játszott Marosi–Mezőségi – Nyírség–Szatmár meccs 4-3-mal zárult, az 1. helyért zajlott összecsapáson pedig a „házigazda” KGB United 4-1-re győzte le a DésVárt.

A bajnoki érmeiket és a vándorserleget a Küküllői–Görgényi–Brassói egyházmegyék egyesített csapata vehette át, a torna legjobbjainak pedig a következőket ítélték meg: legjobb kapus: Ambrus András (Marosi Egyházmegye), legjobb játékos: Éles Ferenc (Dési Egyházmegye), gólkirály: Bíró

Alpár (Görgényi Egyházmegye), legszebb gól: Tulipán Márton (Nyírségi Egyházmegye), legidősebb résztvevő: Kányádi György (Székelyudvarhelyi Egyházmegye). A torna felfedezettjei Balogh Zoltán (Görgényi Egyházmegye) és Józsa Tamás (Aradi Egyházmegye) voltak (mindketten első alkalommal vettek részt), míg a fair play díjat a Székelyudvarhelyi, Hunyadi, Enyedi egyházmegyék közös csapata vehette át.

A torna célkitűzése a lelkészek közötti közösségépítés, tapasztalatcsere, találkozás és sportolás. Egyértelműen megállapítható, hogy az egyesített csapatokkal egyre erősebb és kiegyensúlyozottabb lett a bajnokság, és jó látni azt is, hogy nem lankadt az érdeklődés – alapította meg a szervezők egyike, Csenteri Levente marosvásárhelyi (meggyesfalvi) lelképásztor.

A focival párhuzamosan idén is

zajlott asztalitenisz-bajnokság (II. Papi-Pong), amelyen a fociból már „kinőtt” papok (akár nyugdíjasok is) neveztek be, itt a rangsor a következőképp zárult: 1. hely: Csorbai Loránd (Magyardellő–Kerelőszentpál, Marosi Egyházmegye), 2. hely: Szigeti Ferenc (Nagyszalonta, Bihari Egyházmegye), 3. hely: Szabó Béla (Fehérgyarmat, Nyírségi Egyházmegye).

Az idei TEPSI-n mintegy 80 református lelképásztor vett részt, a torna szervezői Tótkés Attila lelkész (Nyáradszereda, Küküllői Egyházmegye), Csenteri Levente esperes (Marosvásárhely, Marosi Egyházmegye), Rátoni Csaba esperes (Déva, Hunyadi Egyházmegye), Fazakas Csaba lelkész (Kolozsvár, Kolozsvári Egyházmegye). Az idei torna támogatói az Erdélyi Református Egyházkerület, a református esperesi hivatalok, Nyáradszereda református egyházközségének presbitériuma és nőszövetsége, Nyáradszereda önkormányzata és néhány magánvállalkozó.

Mintegy nyolcvan lelkész vett részt az idei teremfoci- és asztalitenisz vetélkedőkön

Fotó: TEPSI Kupa információk Facebook-csoport

Emléknep a közmédiában: filmek és műsorok idézik fel a holokauszt tragédiáját

Április 16-án, a holokauszt magyarországi áldozatainak emléknapján a közmédia több csatornája műsoraival tiszteleg a tragikus esemény áldozatai és elszenvedői előtt.

A Duna World április 16-án 12:30-tól tízi műsorára a *Nő a barakkban* (1960) című tévéjátékot, amely egy német koncentrációs tábor foglyainak történetén keresztül mutatja meg, miként válhat a remény és az emberség szimbólumává egy képzeletbeli nőalak a legkilátástalanabb helyzetekben is. A Zsurzs Éva rendezésében készült fekete-fehér alkotást felújított formában láthatják.

Az M5 kulturális csatorna április 16-án 13:35-től vetíti a *Két féliő a pokolban* (1961) című játékfilmet. Fábri Zoltán klasszikusának középpontjában 1944 áll: egy ukrainai tábor, ahol egy csapat munkaszolgálatos barátságos futballmérkőzést játszhat a német katonák válogatottjával Hitler születésnapjának tiszteletére. Edzőjüknek Ónodit, az egykori csodacsatárt teszik meg, aki nehezen áll rá, hogy amatőrökkel dolgozzon, végül azonban nincs szíve cserbenhagyni társait. A film szereplői között a korabeli színjátszás kiemelkedő alakjai láthatók, többek között Sinkovits Imre, Garas Dezső, Benkő Gyula és Márkus László. Az emléknap kiemelt alkotása a *Koronatanú* (2022) című dokumentumfilm, amely Arany Bálint hasonló című visszaemlékezését felhasználva azt mutatja be, hogy a kibontakozó többpártrendszer milyen törvénytelen eszközökkel számolta fel a szovjet támogatással egyeduralomra törekvő magyar kommunista párt. A filmet 18:55-től vetíti a csatorna. Ugyancsak ezen a napon, 20 órától az M5 műsorán látható a *Három igaz ember* (2022) című osztrák dokumentumfilm, amely három olyan ember történetét mutatja be, akik zsidók százait mentették meg a deportálástól és a haláltáboroktól.

Április 16-án a Duna és az M5 csatornák napi magazinműsoraiban, a Családi kör-

ben és Librettóban is felidézik a tragikus napot. Az áldozatok előtt tiszteleg az M2 Petőfi TV Esti Kornél című műsora is, a stúdió vendége lesz Prof. dr. Grósz Andor, a Mazsihisz elnöke.

A Kossuth Rádióban a megemlékezés már reggel elkezdődik: a Hajnal-táj és a Délelőtt című műsorok is kapcsolódnak a témához a Hangtár rovaton keresztül. A Hely a Csörsz utcai temetőt mutatja be, a Jó napot, Magyarország! a hallgatókat szólítja meg az emléknap kapcsán, míg Az Este című műsorban a házigazda, Csáttári Bence, a Nemzeti Emlékezet Bizottsága tudományos főmunkatársa vendégével, Kovács Tamás történelmeszel, a Nemzeti Közszerzők Egyetem tanszékvezetőjével beszélget a témáról. A Vers napról napra című műsor irodalmi hangon zárja a megemlékezést, Radnóti Miklós: *Erőltetett menet* című verse szólal meg, Básti Lajos Kossuth-díjas színművész előadásában.

A Nemzeti Sportrádió archív interjúkkal tiszteleg a holokauszt magyarországi emléknapja előtt; többek között hallható lesz Petschauer Attila olimpiai bajnok magyar kardvívó története is – egy sportolóé, aki szovjet hadifogságba került, és feltehetően tifuszban halt meg.

Április 16-án, 1944-ben kezdődött meg a magyarországi zsidók gettósítása. E tragikus esemény emlékeztetőre 2001 óta ez a nap a holokauszt magyarországi áldozatainak emléknapja.

Fotó: MTVA

MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA – május 23-án

A Maros Megyei Múzeum örömmel hirdeti meg az idei Múzeumok Éjszakáját, amelyet május 23-án, szombaton rendeznek meg. Az esemény ismét kivételes alkalmat kínál arra, hogy a közönség élményszerű, közvetlen és olykor meglepő módon fedezze fel a kulturális örökséget.

A korábbi sikerek bizonyították a rendezvény jelentőségét: több tucat partner csatlakozott, nagy számú lelkes látogató vett részt, a programok pedig számos helyszínen zajlottak. A pezsgő hangulat, a kínálat sokszínűsége és az egyre növekvő érdeklődés a Múzeumok Éjszakáját a kulturális élet meghatározó eseményévé emelte.

Erre az alapra építve a 2026-os kulturális maraton célja, hogy még gazdagabb élményt nyújtson, több száz programmal, amelyek minden korosztály és érdeklődési kör számára kínálnak élményt. A Maros Megyei Múzeum valamennyi részlege aktívan hozzájárul a változatos programkínálathoz:

- Kultúrpalota – kiállítások, művészeti események és különleges programok ikonikus helyszíne;
- Művészeti Osztály – a képzőművészeti kiállítások és találkozók tere;
- Néprajzi és Népművészeti Osztály – a hagyományok és az élő kulturális örökség bemutatóhelye;

- Történelmi és Régészeti Osztály – izgalmas időutazás a múlt világába;
- Limespark – interaktív bemutatók és élmények, amelyek közelebb hozzák a történelmet;
- Műtárgyvédelmi Osztály – különleges betekintés a múzeumi háttér munkába.

Az idei rendezvény középpontjában ismét az együttműködés áll: számos intézményi és kulturális partner kapcsolódik be, hogy közösen egy nyitott, élő kulturális teret hozzanak létre az egész közösség számára.

A teljes programot – a partnerek eseményeivel együtt – hamarosan közzétesszük.

A programokon való részvételhez idén is Múzeumok Éjszakája karszalag szükséges, amely megvásárolható a Kultúrpalota jegypénztárában, a Maros Megyei Múzeum részlegein, valamint online, a Visit Maros honlapján. A vásárlás részleteiről, az árakról és a használati feltételekről rövidesen további információkkal jelentkezünk.

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929 - vidék - 0265/929
• Rendőrség	- 0265/202-305	• Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	• Aquaserv:
• Sürgősség szolgálat: - gyermekeknek	- 0265/210-177	- hideg víz-csatorna - 0265/215-702
• Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	- közönségszolgálat - 0265/208-888
• Prefektúra	- 0265/266-801	- központ - 0265/208-800 - 08008 208-888
• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442 - 0265/262-907	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551
• Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110		• Vasútállomás - 0265/236-284
• Procardia Egészségügyi Központ - Orvosi rendelők: M. Eminescu u. 3. sz.: - 0265/210-087		• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710
- Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.: - 0730-545-646		• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
• Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351		- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
• Optolens szemsebészet - 0265/263-351		- koszorúk - 0745-606-269
• Dora Optics - 0733-553-976 - 0733-553-976		- halottszállítás - 0758-047-604
• DIGI - 0365/400-401 - 0365/400-404		

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.
Várjuk jelentkezését a 0265/268-854-es telefonon.

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

radio.kptv.ro
KPTV
THE ROCK STATION
radio.kptv.ro

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

MAGÁNCÉG KÖNYVELŐT alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon: 0723-244-200. (sz.)

MEGEMLEKEZÉS

*„Mint egy gyertyaláng, úgy lobban el az élet,
mint egy gyors folyó, rohannak az évek.
A halállal a létnek nem szakad vége,
emlékezünk rád, s velünk maradsz örökre.”*

Jó lenne újra beszélgetni veled, melléd ülni, és fogni a kezéd. Elmesélni neked, ha boldog vagyok, vagy ha a bánat cseppje a szememben ragyog. Hiányzol, és nem igazán értem, miért mennek el azok, akik fontosak nekem. Örök álmod őrizze béke és nyugalom, szívünkben örökké élni fogsz, mert szeretünk, és hiányzol nagyon.

Fájó szívvel emlékezünk április 16-án a nyomáti születésű KOVÁCS MARGIT

marosvásárhelyi lakosra halálának 10. évfordulóján. Nyugodjál békében! Emléked legyen áldott, nyugalmad csendes!

Gyászoló szerettei. (sz.-I)

DORA KÓRHÁZ

Teljes körű ellátás az egész családnak!

- Szemészet
- Gasztroenterológia
- Kardiológia
- Fül-orr-gégészet
- Érsebészet
- Tüdőgyógyászat
- Plasztikai sebészet

www.doraoptics.ro 0771 195 340

HUNGÁRIA NAGYCIRKUSZ

MAROSVÁSÁRHELY

AZ IMPERIAL SZÁLLÓ ÉS A METRO ÁRUHÁZ KÖZÖTT
DÓZSA GYÖRGY UTCA 231. SZ.

INFO: 077 934 3057 FACEBOOK INSTAGRAM TIKTOK:
WWW.HUNGARIAHAGYCIRKUSZ.HU

ÁPRILIS 17.	ÁPRILIS 17., 23., 24.: 18 óra ÁPRILIS 18., 25.: 15 és 18 óra ÁPRILIS 19.: 15 és 18 óra ÁPRILIS 26.: 15 és 18 óra	ÁPRILIS 26.
-----------------------	---	-----------------------

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

Ma 10 órától Szászrégenben az Eugen Nicoară Művelődési Házban

MÁTYÁS KIRÁLY ÁLPUHÁI

KÖZSEN VOLT BUDÁN KUTYAVÁSÁR / KOLOZSVÁRI BIRÓ / IGAZMONDÓ JUHÁZ
MESEJÁTÉK
HÁROM MESE MÁTYÁSÓL

MESEELŐZŐK: BARRA JÁNOS (10:00-10:15) / JÓZSEF BORBÉLY (10:15-10:30)
KÖNYVÉRTŐ: MÁRKUS MÁRKUS (10:30-10:45)

DR. POKORNY LÁSZLÓ
MAROSVÁSÁRHELY ÉS KÖRNYÉKÉNEK

GYÓGYNÖVÉNYEI

MENTOR KÖNYVEK

2026. április 17., péntek 18 óra
Studium Hub, kávézó

KÖNYVBEMUTATÓ és TEAKÓSTOLÓ